

OMENIA

Revista trimestrială
a Federației Naționale "OMENIA"
a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România

Anul 6 nr. 1 (21)

MARTIE 2014

SUNTEM PESTE UN MILION PATRU SUTE DE MII !

Vârstnicii în Uniunea Europeană

**2014—Anul European
al Luptei Împotriva
Risipei de Alimente**

2014 - Anul European Împotriva Risipei de Alimente / 2014 - The European Year Against Food Waste	1-3
Casele de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor -entități tradiționale de economie socială / Pensioners Mutual Help Associations - traditional entities of social economy	4-5
Privatizări și naționalizări ca într-un poligon experimental / "Privatizations" and "nationalizations" like in an experimental training area	6
Fundația pentru Dezvoltarea Asociațiilor de Ajutor Mutual - Informează comunitatea / The Foundation for the Development of Associations of Mutual Help—Informs the community	7-9
Protocol cadru de colaborare / Collaboration frame protocol	10-12
Apariție editorială / Book release	13
C.A.R.P. Aleșd / Aleșd Pensioners Mutual Help Association	14-16
Pensionari fericiți la Luduș / Happy Pensioners at Luduș	17
C.A.R.-P.M. "Basarab I" Curtea de Argeș / "Basarab I" Curtea de Argeș Military Pensioners Mutual Help Association	18-21
Fenomenul de îmbătrânire a populației / World Population Ageing Phenomenon	22-23
Vârșnicii în Uniunea Europeană / Elderly in European Union	24-25
Dragobetele și Valentine's Day / The Dragobete and Valentine's Day	26-27
Sfinții Trei Ierarhi / Three Holy Hierarchs	28
Buna Vestire în iconografia ortodoxă / The Feast of The Annunciation in the Orthodox iconography	29-30
Noi gândim / We think	31-33
Mărțișor, Ziua Femeii / The trinket worn in honour of March 1, Women's Day	34
Depresia la vârsta a treia / Depression in the elderly	35-36
Sibiul și împrejurimile lui / Sibiu and its surroundings	37-38
Din lume adunate... / Gathered from the world ...	39
Răspundem întrebărilor dumneavoastră / We answer your questions	40

Președinte de onoareIng. **Gheorghe Chioaru****Director**Ec. **Giorgică Bădărău**
tel. 0752.001.404**COLEGIUL DE REDACȚIE**

Redactor șef

Ec. **Ilie Șopandă**
tel. 0752.001.432

Redactor șef adjunct

Ec. **Cicerone Olivo**
tel. 0752.001.405

Redactor

Ing. **Vasilică Fălcuță**
tel. 0752.001.406

Redactor

Dr. **Laura-Eleni Nedelescu**

Redactor

Milena Tomescu

Redactor, corector,

Sociolog

Ionuț Ardeleanu
tel. 0752.001.437Redactor, Tehnoredactor
Irina Andrei**NORME DE COLABORARE**

Cititorii pot trimite pe adresa redacției texte și fotografii care se încadrează în tematica revistei.

Răspunderea juridică pentru conținutul articolelor aparține în exclusivitate autorilor, conform art. 206 CP.

Informațiile referitoare la geografia și istoria zonelor în care se află sediile asociațiilor C.A.R.P. au fost preluate de pe enciclopedii online.

Revista poate fi citită și online pe www.fn-omenia.ro

CONTACT**COLEGIUL DE REDACȚIE**

București, Sector 5,

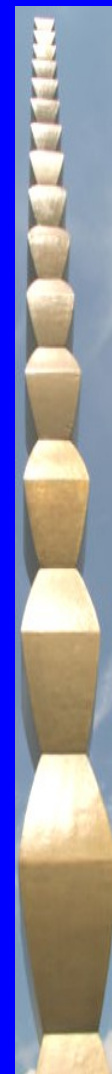
Str. Amurgului 53, cp 051983

E-mail: fn.omenia@yahoo.comE-mail: secretariat@fn-omenia.ro

tel/fax: 021-456-3699

COPYRIGHT:

Este autorizată orice reproducere, cu condiția specificării sursei.

2014 Anul European Împotriva Risipei de Alimente

**Inginer
Gheorghe CHIOARU**

Ca în fiecare an, o problematică importantă pentru comunitatea europeană, fie de natură economică, financiară, socială sau etică devine o tematică larg acceptată, sub denumirea generică “Anul European al...”. O serie de subiecte sunt dezbătute inițial în cadrul instituțiilor europene și la nivelul structurilor societății civile, apoi acestea sunt evaluate, ierarhizate, iar ulterior, ceea ce va fi votat ca fiind prioritate pentru a fi integrată în politicile și strategiile UE, devine rezoluție a Comisiei Europene sau a Parlamentului European.

Dacă 2013 a fost dedicat cetățenilor, rezoluția Parlamentului European a propus ca anul 2014 să fie declarat

“Anul european împotriva risipei alimentelor”, un fenomen care afectează atât societatea per ansamblu, cât și mediul înconjurător.

Conform statisticilor europene, 89 milioane de tone de alimente, adică 179 de kg pe cap de locuitor, sunt aruncate la gunoi. Previzunile pentru 2020, în cazul în care nu se iau măsuri imediate, se apropie la 128 milioane de tone de alimente aruncate, cu o creștere de 40%. În aceleași statistici sunt incluși și responsabili pentru risipa de alimente, astfel, gospodăriile individuale dețin 42% din total (din care 60% este evitabilă), producătorii 39%, distribuitorii 5%, sectorul catering 14%.

Este absurd și în același timp trist că până la 50% din alimentele consumabile și sănătoase să fie irosite, în vreme ce 79 de milioane de cetățeni europeni trăiesc sub limita sărăciei, iar 16 milioane își primesc mâncarea de la asociații caritabile.

În țara noastră, din cei 5.401.000 de pensionari raportați de Institutul Național de Statistică pentru trimestrul al III-lea al anului 2014, aproximativ 2.500.000 trăiesc sub nive-

lul minim de subzistență, adică 585 de lei pe lună, și duc o viață plină de lipsuri și multe alte probleme asociate conceptului de sărăcie: malnutriție, risc crescut de excluziune socială, boli cronice. Deoarece situația socio-economică a multor vârstnici este precară, aceștia prezintă un model de cumpătare, de aceea, risipa alimentelor de către această categorie socială este minimă.

În această situație, pentru a-și asigura hrana, mulți vârstnici sunt nevoiți să apeleze la ajutorul asociațiilor pentru pensionari, în special casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, și la alte tipuri de asociații de caritate. La casele de ajutor reciproc ale pensionarilor se acordă ajutoare rambursabile și nerambursabile în bani, servicii socio-medicale și, în foarte multe cazuri, ajutoare constând în alimente. Aceste alimente sunt achiziționate din fonduri proprii sau donate de către societăți comerciale sau persoane fizice și distribuite vârstnicilor cu venituri mici și fără venituri. Un aspect important este acela că o parte dintre produsele donate de către societățile comerciale se apropie de data expirării, fiind în

continuare alimente sănătoase care se pot consuma fără nici un risc.

Există o mulțime de societăți comerciale care donează organizațiilor neguvernamentale astfel de produse și contribuie în mod semnificativ la reducerea risipei de alimente, și totodată sunt ajutate categorii de persoane dezavantajate pentru care aceste alimente sunt vitale. Aceste practici pot fi încurajate pe viitor pentru ca și alte tipuri de companii, precum restaurante, firme de catering, producători, distribuitori să doneze alimentele consumabile și sănătoase în surplus, și nu aruncate sau distruse.

Doi dintre partenerii tradiționali ai Federației Naționale "OMENIA" a C.A.R.P.-urilor din România, Crucea Roșie Filiala Sector 5 și Asociația Națională pentru Protecția Consumatorilor și Promovarea Programelor și Strategiilor din România, au făcut nenumă-

rate demersuri pentru ca aceste practici să fie preluate de cât mai multe societăți comerciale și să se evite risipa inutilă de alimente.

Aceste organizații, împreună cu multe ale organizații de la nivel național și european au înaintat propuneri care pot duce la o reducere a fenomenului de risipă, și au redistribuit prin parteneriatele create alimente pentru cei mai săraci oameni. De altfel, în rezoluția Parlamentului European în care anul 2014 este dedicat luptei împotriva risipei alimentelor, au fost formulate măsuri clare pentru reducerea acestui fenomen. Trecem în revistă câteva dintre ele:

- Pentru evitarea situațiilor în care cei care vând alimentele ajung să ofere alimente prea aproape de data de expirare, crescând astfel posibilitatea ca alimentele să ajungă la gunoi, ar putea fi introdusă dubla etichetare,

cu menționarea pe ambalaj a datei până la care alimentul poate fi vândut (data limită de vânzare) și a datei la care poate fi consumat (data limită de consum);

- Ambalajele alimentare trebuie să acopere o gamă variată de dimensiuni și să fie concepute încât să păstreze cât mai bine alimentele. Alimentele aproape de data expirării și ambalajele produselor alimentare deteriorate trebuie vândute la preț redus pentru a le face mai accesibile celor nevoiași;
- Instituțiile publice ar trebui să utilizeze servicii de catering de la firme responsabile. Regulile de licitație publică pentru servicii de catering trebuie aduse la zi astfel încât să includă condiția că, ori de câte ori este posibil, contractele să fie oferite firmelor care folosesc produse locale și donează sau redistribuie gratuit mân-

carea către cei nevoiași sau către băncile de alimente, în loc să o arunce;

- Campanii de sensibilizare și informare la nivel național și european, schimburi de bune practici;
- Propunerea spre vânzare de pachete mai mici de alimente pentru satisfacerea mai multor necesități ale consumatorilor (în funcție de vârstă, necesar caloric, stare de sănătate).

Risipa alimentelor are diverse cauze: supraproducția, direcționarea eronată a produselor (dimensiune sau formă neadaptată), deteriorarea produselor sau a ambalajului, normele de comercializare (probleme de dimensiune sau formă neadaptată), gestionare necorespunzătoare a stocurilor și strategiilor de marketing.

Amenințările la adresa securității alimentare sunt însoțite de probleme opuse în țările bogate, cum ar fi obezitatea, bolile cardiovasculare și cancerul, care decurg dintr-un regim excesiv de bogat în grăsimi și proteine, și astfel numărul populației hrănite excesiv este egal cu cel al populației subnutrite și malnutrite. În prezent, există 925 de milioane de persoane în întreaga lume care riscă să sufere de subnutriție.

Risipa alimentelor nu are doar consecințe de natură etică, economică, socială și alimentară, ci și implicații sanitare

și ecologice, având în vedere că munții de alimente neconsumate au o contribuție majoră la încălzirea globală iar deșeurile alimentare generează metan, care este un gaz cu efect de seră de 21 de ori mai puternic decât dioxidul de carbon.

Dacă nu se vor lua măsuri și nu se acționează acum, risipa alimentelor va crește cu aproximativ 40% până în anul

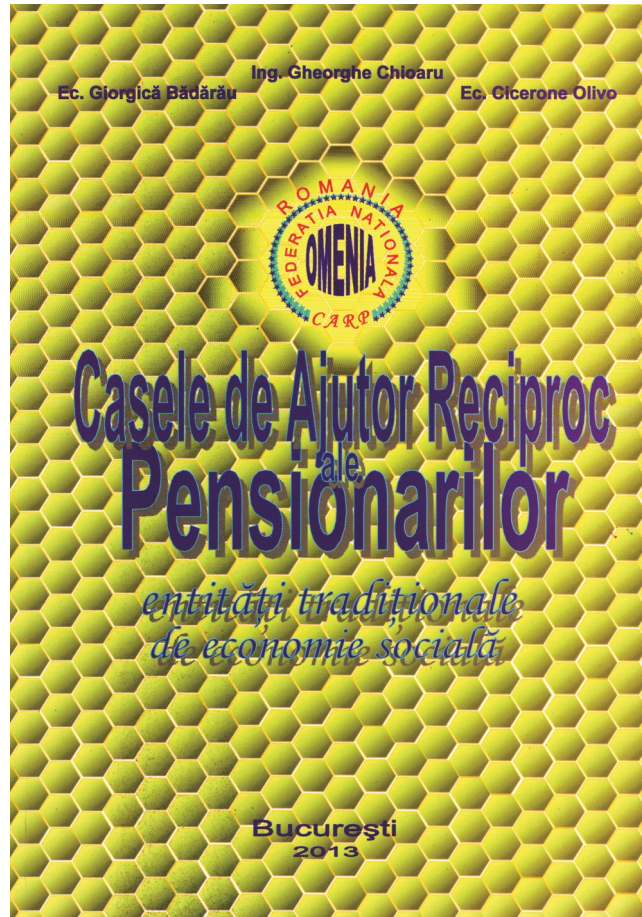
2020. În activitatea caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor, vârstnicii reprezintă grupul țintă însă, în același timp, aceștia sunt un grup vulnerabil dintr-un complex de cauze deja binecunoscute. De aceea, consider că este necesar ca ajutorul pentru vârstnicii noștri să fie și mai consistent pe viitor, iar alimentele să fie cât mai accesibile.

CASELE DE AJUTOR RECIPROC ALE PENSIONARILOR - entități tradiționale de economie socială – ediția I, București - 2013

Am primit cu multă emoție și bucurie sugestia de a face prezentarea unei lucrări de excepție, dar, în același timp, și emblematică pentru pensionarii României, seniorii țării, cum îmi place mie să-i numesc, lucrare ce reprezintă o reușită a unui eminent colectiv redacțional care face cinste Federației Naționale "OMENIA" a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România.

Putem să comparăm asociația de pensionari cu un stup de albine, aparent ordine și liniște la intrarea în stup, însă marea efervescentă se întâmplă în stup, unde fiecare își cunoaște rolul și atribuțiile, iar zumzetul activității este semnul că seniorii sunt bine organizați, nu sunt doar consumatori, sunt făuritori de **economie socială**, cu toată complexitatea ei, sunt responsabili și stăpâni pe destinele lor, în ciuda tuturor vicisitudinilor oferite de capitalismul sălbatic din România.

Trebuie să recunosc că, în lunga activitate desfășurată în administrația centrală de stat, am participat la redactarea de regulamente, proceduri/instruc-

țiuni, manuale etc., și am simțit care sunt eforturile și răspunderile alcătuirii unor lucrări de sinteză, iar acum, pus în fața unei lucrări monumentale, elaborată de o asociație de pensionari, am rămas profund uimit și emoționat de uriașa forță de creație și putere de muncă a unor seniori, considerați, în general, în societate, bătrâni neputincioși și nesuferiți, mari consumatori de drepturi și repetenți

la obligații!!!

Manualul-ghid pentru toți pensionarii din România, și nu numai (pot să se inspire toți funcționarii din instituțiile publice și private), a fost structurat pe 19 capitole, în cadrul a trei părți mari tematice. Nu mi-am propus să iau fiecare capitol și să-l analizez, rămâne ca pensionarii, organizați în asociații, să parcurgă cu atenție fiecare

capitol și să aplice în propriile asociații vastele informații utile cuprinse în lucrare.

Toate capitolele din manual sunt cu adresă directă la activitatea practică a pensionarilor din România, o mare forță de rezervă nepusă suficient în valoare de societatea românească, dominată de clișee social-politice incoerente și rupte de realitatea dură în care fiecare generație ar trebui să tră-

iască și să coexiste pașnic și armonios între ele.

Partea I, "Asociațiile de pensionari", își face debutul în Capitolul I cu un istoric al acestora, apoi în capitolele următoare, fiind prezentat cadrul instituțional în care își desfășoară activitatea asociațiile de pensionari, relațiile cu autoritățile centrale și locale ale statului, modul de înființare, organizare și funcționare a acestor asociații.

Partea a II-a are ca obiectiv central prezentarea unei organizații a pensionarilor, cu cea mai mare audiență în rândul acestora, și am numit aici [asociația casa de ajutor reciproc a pensionarilor](#), care se poate lăuda cu o tradiție centenară în societatea românească și cuprinde 34% dintre pensionarii României. În cele nouă capitole sunt prezentate modele și variante de organizare și desfășurare a activităților în acest tip de asociații de pensionari.

Ca specialist în domeniul financiar-contabil, îmi permit să remarc acuratețea prezentării managementului economico-financiar, cunoscut atât prin rigoarea sa științifică, dar și prin marea sa dificultate, chiar și pentru specialiștii care nu se țin de documentare zi de zi, ceas de ceas.

Doresc să reproduc ultima frază din Capitolul al XVIII-lea "Perspectivele asociațiilor de pensionari": "Șansa vârstnicilor

este dată de continuarea vieții active și creative în societate, comunități locale și în familie, de militantismul lor pentru solidaritate și justiție socială, repararea daunelor cauzate de capitalismul iresponsabil, pentru un mediu curat și sănătos". Această frază ar trebui afișată pe frontispiciul tuturor instituțiilor publice și private din România ca un semnal de alarmă, dar și ca un îndemn pentru întreaga populație la medi-

tație și de luare aminte că tinerețea nu-i veșnică, iar bătrânețea nu trebuie să fie o povară pentru nimeni!

Felicitări întregului colectiv de autori condus cu multă pricepere și profesionalism de către domnul inginer Gheorghe Chioaru, președintele Federației Naționale "OMENIA" a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România!

**Economist
Constantin ANTOCHI**

STRIGĂT DE DISPERARE

Strigăt din răsuputeri la cer,
Salvați-ne, nu mai răbdăm de ger!
Veniți români să ne luați,
De ore multe stăm înghețați.

Sătenii din comuna Horea, foarte hotărâți,
Plecat-au de grabă prin zăpadă
Să-i salveze pe răniții din aeronavă,
Ce căzuse printre munți.

În acel loc numit "URSOAICA",
Of, noi toți ne luptăm cu moartea.
Răniții strigau în toiul nopții,
Iacă, ne salvează morții!

Gheorghe, Gheorghe, Argentine,
Of, bine ați sosit la mine!
Doamne, acești trei eroi,
Ăștia ne-au salvat pe noi.
Oameni inimoși ai munților,
Asta-i bravura moșilor!

**Moldova
Nouă,
28.01.2014
PETRU
CÂRJA
Pensionar**

Privatizări și naționalizări ca într-un poligon experimental

In luna ianuarie, toate posturile de televiziune, de importanță națională, transmiteau în emisiunile de știri despre cea mai senzațională împrumuturărie cu 62.000 de hectare, suprafață care cuprinde și patru comune, a unui urmaș discutabil, în județul Bihor. O altă împrumuturărie prin care un sat întreg își pierde dreptul de proprietate, tot dintr-un județ ardelean, a fost larg mediatizată.

Toți cei în cauză, care-și pierd pământul, trăiesc o adevărată dramă și au ajuns să aibă mari suspiciuni, pe care și le-au exprimat public cu privire la actul de justiție și mai ales cu privire la modul în care cetățenii României sunt apărați de statul de drept.

Specialiști în falsificarea actelor de proprietate, în identificarea de înaintași bogăți și de urmași dornici de recuperare a moștenitorilor s-au găsit în toate regiunile țării, dar în Transilvania fenomenul întreține orice închipuire.

Milioane de români trăiesc senzația că nu sunt apărați, iar roboții care fac dreptatea, nu pot identifica actele autentice printre falsuri.

Dar, pe lângă drama retrocedărilor, românii care au fost așa de mult încercați de soartă, trăiesc și o altă dramă, cea a naționalizărilor.

O situație greu de înțeles este cea a C.A.R.P.-ului Reghin din județul Mureș. În perioada

1957-1966, membrii Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Reghin au construit Căminul pentru persoane vârstnice din localitatea Idecu de Jos, județul Mureș, contribuind cu o pensie și jumătate la realizarea construcțiilor.

Dar, Consiliul Local al comunei Idecu de Jos, care nu a contribuit cu nimic la construcția imobilelor ce formează acest cămin, cu sprijinul Consiliului Județean Mureș, și-a însușit abuziv aceste bunuri, determinând emiterea HG nr. 964/2002.

Ca urmare a acestui fapt, începând din anul 2007, C.A.R.P. Reghin este permanent în proces, cheltuind sume importante de bani din fondurile asociației pentru a-și găsi dreptatea.

În prezent, căminul funcționează sub tutela Consiliului Județean Mureș, cu 70 de persoane internate și un număr de 35 de angajați, iar baza de tratament, respectiv băile calde și tratamentul cu nămol nu funcționează de aproximativ trei ani, din lipsă de fonduri pentru renovări.

Pensionarii mureșeni, de la cele șase case de ajutor reciproc ale pensionarilor din județ, precum și cei peste 1.400.000 de membri ai Federației Naționale "OMENIA" a C.A.R.P.-urilor din România vor să vadă un semn de dreptate.

Memoriile făcute către Consiliul Județean Mureș, prefectura Mureș în anii anteriori, iar acum

cele adresate Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Guvernului României nu și-au găsit rezolvarea.

Retrocedările dubioase și naționalizările suspecte au mutat teatrul absurdului de pe scenă în casele noastre, în orașele și comunele noastre. Bătrânii care au ridicat acest cămin și baza de tratament aferentă, acum vor să le întrețină, adică tot ei să cheltuiască și să le folosească. Bătrânilor li s-a luat un drept, printr-o hotărâre de guvern, construcțiile finanțate de ei fiind trecute în domeniul public.

Nici regimul comunist nu s-a atins de proprietatea lor, dar acum marea descentralizare s-a redus la naționalizare în județul Mureș. Un bătrân mucalit constata cu amărăciune în glas și lacrimi în ochi: "țara asta a ajuns un poligon experimental și când vine vorba de privatizare, și de naționalizare, și de salarii, și de pensii, și de mâncare și...".

Altul spunea că nu trebuie să fim pesimiști și să nu cădem pradă scenariilor, vina este a noastră pentru că nu știm să ne alegem conducătorii, nici la comună, nici la oraș, nici la județ și nici la centru.

Ne alăturăm strigătului de deznădejde al pensionarilor mureșeni, cu speranța că cei în drept ne vor auzi și nu numai atât.

**Economist
Giorgică BĂDĂRĂU**

FUNDAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA ASOCIAȚIILOR DE AJUTOR MUTUAL

Informează comunitatea

FUNDAȚIA PENTRU DEZVOLTAREA ASOCIAȚIILOR DE AJUTOR MUTUAL - F.D.A.A.M. - este o organizație neguvernamentală româno-belgiană înființată în anul 1999 care oferă sprijin pentru îmbunătățirea îngrijirilor de sănătate, în beneficiul tuturor cetățenilor români, indiferent de domiciliu, starea de sănătate sau starea materială, astfel încât aceștia să aibă acces la îngrijiri medicale de calitate și la un preț accesibil.

Fundația sprijină înființarea de asociații de ajutor mutual în diverse localități din România, care vor negocia servicii medicale (de calitate, continue și la un preț accesibil) cu ofertanții de astfel de servicii, și participă la alcătuirea de strategii comunitare de îmbunătățire a stării de sănătate a cetățenilor români, împreună cu ceilalți factori implicați în acest domeniu.

Obiectivele Fundației:

A. Creșterea calității serviciilor medicale prin:

- renovarea dispensarelor existente, precum și construirea și renovarea de

alte spații destinate activităților specificate în statut;

- cumpărarea, concesionarea sau închirierea de clădiri pentru a fi folosite la activitățile menționate în statut;
- oferirea de servicii medicale la un preț accesibil, tuturor cetățenilor;
- achiziționarea de echipament performant, medical și de recuperare;
- achiziționarea de materiale sanitare de calitate;
- stagii de pregătire pentru ofertanții de servicii medicale.

B. Îmbunătățirea accesibilității la serviciile medicale, mai ales pentru locuitorii

satelor și pentru persoanele cu posibilități materiale reduse, prin:

- realizarea continuității serviciilor medicale în sate, comune, municipii și orașe;
- realizarea de activități de popularizare a serviciilor medicale și materialelor sanitare.

F.D.A.A.M. - câteva repere:

- Începând cu anul 1992, Mutualitatea Creștină din Belgia a început **promovarea principiului solidarității mutuale** prin înființarea de mutualități și în alte țări din Europa de Est, Africa și America de Sud.

- Astfel, în august 1999, ca parte a unui proiect finanțat de Guvernul Flamand, cu un parteneriat între Vzw Geel Roemenikomitee și LCM, trei membri fondatori belgieni și doi români, ia ființă Fundația pentru Dezvoltarea Asociațiilor de Ajutor Mutual. Principala rațiune de existență a F.D.A.A.M. a fost și este aceea de a acorda sprijin în înființarea de Asociații de Ajutor Mutual.
- Prima Asociație de Ajutor Mutual înființată în România, ca proiect-pilot, a fost A.D.A.M. Slatina Timiș, în 1999. După trei ani, în anul 2002, au fost înființate A.D.A.M.-Cluj și ADAM-București, și abia în anul 2007 a luat ființă A.D.A.M.-Moldovița. Astfel, în prezent sunt active două fundații realizate după modelul urban de implementare al asociațiilor mutuale (Iași și București) și două asociații după modelul rural (Slatina Timiș și Moldovița).

„**InfoCom SĂNĂTATE**” este un proiect nou prin care F.D.A.A.M. se adresează comunităților locale din Caransebeș, Reșița, Cluj și București, desfășurând sesiuni de informare, prevenție și workshop-uri pe teme medicale și de interes general.

Scopul proiectului este acela de a promova spiritul solidarității mutuale prin acțiuni

reale, activități interesante, interactive și plăcute, sprijinind formarea de comunități puternice, informate și interesate de sănătatea lor.

În București, în zilele de joi - începând cu ora 16.00, s-au organizat în ultimul an peste 34 de sesiuni informative, șase vizite la muzee, inițierea proiectului Vizidom cu voluntari din cadrul organizației, o excursie, două activități festive, două workshop-uri etc. Peste 150 de membri s-au bucurat de toate aceste acțiuni.

Începând cu primăvara anului 2013, o parte dintre membrii C.A.R.P. “OMENIA”, au beneficiat de nouă sesiuni informative pe teme de sănătate, susținute la sediul Centrului de Zi.

Pentru că ne-am bucurat de o reușită a acestui proiect, ne-am propus să colaborăm în continuare și în 2014, iar membrii C.A.R.P. din București vor putea beneficia periodic de sesiunile informative de sănătate.

“Este mai simplu să prevenim decât să tratăm!”

Cei mai mulți dintre noi apreciem sănătatea atunci când suntem pe cale să o pierdem, de aceea, cei care doresc să fie mai informați și să afle mai multe, programul întâlnirilor noastre va fi anunțat din timp, astfel încât fiecare dintre dumneavoastră să poată fi prezent alături de noi la fiecare eveniment.

VĂ AȘTEPTĂM LA FIECARE ÎNTÂLNIRE pentru a discuta deschis despre temele propuse și pentru a găsi împreună **elixirul sănătății**.

ASOCIAȚIA DE AJUTOR MUTUAL CLUJ

A.D.A.M. CLUJ

Noi, cei de la Asociația de Ajutor Mutual Cluj, suntem onorați să ne regăsim printre paginile revistei "OMENIA". Și dacă tot suntem aici, am dori să vă spunem câte ceva despre cine suntem și ce facem.

Asociația, un parteneriat romano-belgian, funcționează în orașul Cluj Napoca de 12 ani, desfășurând numeroase activități pentru membrii săi, cu precădere în sfera serviciilor socio-medicale. În prezent, 1.300 de persoane au ales să pășească în cadrul acestei organizații, devenind membri, cu

numeroase avantaje.

În întâmpinarea seniorilor venim cu un Magazin de Sănătate, situat pe str. Fortăreței, nr. 12, unde se găsește o gamă variată de produse destinate bolnavilor la pat: scutece, aleze, creme specifice de îngrijire, dar și suplimente alimentare, ceaiuri, toate produsele având un preț redus.

La aceeași adresă funcționează și un serviciu de închiriere de echipamente medicale de recuperare: cârje, cadre, cărucioare, saltele antidecubit etc., taxele lunare percepute fiind modice.

De asemenea, membrii A.D.A.M. Cluj beneficiază de

serviciul de prevenție și cel de informare, în regim gratuit. Persoanele interesate pot solicita măsurarea unor parametri de sănătate de bază: glicemie, colesterol, indice de masă corporală sau pot participa la numeroasele seri informative și cursuri pe care noi le oferim, cu o frecvență săptămânală.

Pentru mai multe detalii vă invităm la sediul nostru situat pe **str. Fortăreței, nr. 12, Cluj Napoca sau ne puteți suna la numărul de telefon: 0264 – 592.310. Site-ul A.D.A.M. Cluj este: adam-cluj.fdaam.ro.**

**Numai bine!,
Echipa A.D.A.M. Cluj
Brîndușa Munteanu & Liana Kiss**

ASOCIAȚIA DE AJUTOR MUTUAL – SLATINA TIMIȘ A.D.A.M.- SLATINA TIMIȘ

După 14 ani de activitate în comunitățile rurale și urbane din România, A.D.A.M.S. înțelege nevoia acestora de a realiza o dezvoltare sustenabilă, într-un mod structural, în toate domeniile. ADAMS s-a dedicat realizării acestui obiectiv, în domeniul sănătății și cel al protecției sociale.

O analiză simplă a acțiunilor și activităților asociației demonstrează succesul acestei organizații bazată pe spiritul de solidaritate.

O politică de sănătate este axată pe prevenirea, menținerea sau îmbunătățirea sănătății publice și eliminarea diferențelor dintre grupuri în accesul la îngrijiri de sănătate. Modelele propuse de ADAMS sunt două

instrumente eficiente, la îndemâna administrației locale, ce pot fi folosite pentru elaborarea și implementarea unei politici de sănătate la nivel local.

**Să aveți zile faine!
A.D.A.M. Slatina Timiș**

ADAM Slatina Timiș

Centrul Medical Slatina Timiș 198A, Caraș Severin, România

Tel/Fax: +40-0255-260807

email 1: johny.suru-adamst@fdaam.ro

email 2: adams@slatinatimis.ro

email 3: mutualitate_csro@yahoo.com

PROTOCOL CADRU DE COLABORARE

Încheiat azi, 6 Februarie 2014 între:

1. Fundația pentru Dezvoltarea Asociațiilor de Ajutor Mutual (F.D.A.A.M.), ca reprezentantă la nivel național a **Asociațiilor de Ajutor Mutual**, cu sediul în Cluj Napoca, str. Fortăreței, nr. 12, Tel./ Fax 0040-21.310.79.31, 0040-264.592.310, reprezentată prin **Camelia PREDA**, director.

În parteneriat cu **Alianța Mutualităților Creștine (L.M.C.),** cu sediul în Chaussee de Haecht 579 BP 40, 1031 Brussels, Belgia, Tel./Fax 0032 2 246 43 40, 0032 2 246 49 15, reprezentată prin domnul **Jean Pierre DESCAN**, Director Afaceri Europene.

Și

Federația Națională „OMENIA” a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România (F.N. „Omenia”), cu sediul în București, Str. Amurgului, nr. 53, sector 5, tel. 0040-21.423.17.49 și fax. 0040-21.456.36.99, reprezentată prin domnul **Gheorghe CHIOARU**, Președinte.

Având la bază principiile mutualității, ale ajutorului reciproc - principii comune organizațiilor partenere ale acestui protocol - doresc realizarea cadrului necesar dezvoltării unui proiect pilot de colaborare în domeniul sănătății;

Conștienți față de răspunerile care le revin față de membrii organizațiilor, față de starea de sănătate a acestora, față de găsirea de metode și modalități de îmbunătățire a stării de sănătate, de acțiuni de prevenție și educație;

Recunoscând importanța unor acțiuni comune constructive, în spiritul încrederii și respectului reciproc, și conform cu principiile și standardele europene, părțile semnatare:

**ADOPTĂ și SE ANGAJEAZĂ
să respecte PREZENTUL PROTOCOL
CU VALABILITATE
DE LA DATA SEMNĂRII.**

PRINCIPII DE BAZĂ:

- Relațiile de conlucrare dintre părți se întemeiază

COLLABORATION FRAME PROTOCOL

Signed today 6 February 2014 by:

*1. The Foundation for the Development of Associations of Mutual Help (F.D.A.A.M.), as a representative at national level of all Mutual Help Associations, with its headquarters in Cluj Napoca, 12 Fortaretei Street, Tel./Fax 0040-21.310.79.31, 0040-264.592.310, represented by Mrs. **Camelia Preda**, as director.*

*In partnership with the **Landsbond der Christelijke Mutualiteiten (LCM)**, with its headquarters in 579 BP 40 Chaussee de Haecht, 1031 Brussels, Belgium, Tel./Fax 0032 2 246 43 40, 0032 2 246 49 15, represented by Mr. **Jean Pierre Descan**, Director – European Affairs.*

And

*2. The National Federation – “OMENIA” (N.F.-“Omenia”), as a representative at national level of all Pensioners Mutual Help House Associations from Romania, with its headquarters in Bucharest, str. Amurgului, nr. 53, sector 5, tel. 0040-21.423.17.49 and fax. 0040-21.456.36.99, represented by Mr. **Gheorghe Chioaru**.*

Based upon the principle of mutuality, and mutual help – joint principles of all parties of this protocol – wish to create the necessary frame for the development of a pilot collaboration project in the health care area;

Acknowledging the responsibilities towards the members of the organizations, towards the health status of mentioned members, for finding methods and ways of improving their health status and for taking prevention and education actions;

Admitting the importance of such joint constructive measures, done in the spirit of trust and mutual respect and according to the European standards and principles, the signing parties:

ADOPT and UNDERTAKE to respect this AGREEMENT valid FROM THE SIGNING DATE. BASE PRINCIPLES:

- *Co-working relationships between parties are built upon the concepts: partnership, mutual*

pe conceptele de parteneriat, respect reciproc și bună credință;

- În procesul conlucrării, părțile vor folosi, atât mecanismele existente, cât și alte modalități specifice de susținere a acțiunilor comune;
- Procedurile concrete de monitorizare a îndeplinirii Protocolului se stabilesc de comun acord.

OBIECTIVELE PROTOCOLULUI:

- Realizarea cadrului necesar implementării și derulării acțiunilor și activităților comune în cadrul unui proiect pilot în domeniul sănătății, ce are drept scop îmbunătățirea și menținerea stării de sănătate a membrilor organizațiilor semnatare ale protocolului.
- Stabilirea acțiunilor și activităților comune ce se vor desfășura la nivel național de către părțile semnatare;
- Stabilirea principalelor acțiuni și activități ce se vor desfășura la nivel local de către organizațiile locale/regionale ale părților semnatare, respectiv: Asociațiile de Ajutor Mutual (din partea F.D.A.A.M.) și Asociațiile de tip C.A.R.P. (din partea Federației Naționale „OMENIA”)

LA NIVEL NAȚIONAL

F.D.A.A.M., în parteneriat cu “Mutualitatea Creștină” (L.C.M.) din Belgia, va oferi F.N. “Omenia”, la nivel național, acces la:

- Informații utile din domeniul de colaborare;
- Sprijin financiar pentru organizarea de servicii medicale și sociale, pe baza unui acord prealabil al ambelor părți;
- Sesiuni de pregătire și informare pentru managementul și personalul F.N. “OMENIA”;
- Asistență tehnică în probleme pe servicii medicale, sociale și asigurări de sănătate;
- Orice alt tip de sprijin oferit în baza unui acord prealabil al ambelor părți.

Mutualitatea Creștină din Belgia are o experiență în domeniu de mai bine de 100 de ani și este dispusă să împărtășească din experiența sa F.N. „OMENIA” printr-o astfel de colaborare.

respect and goodwill;

- *In the co-working process, the parties will use both the existing methods and other ones, specific for the support of joint actions;*
- *The practical procedures of monitoring the fulfillment of this Protocol will be jointly decided.*

THE OBJECTIVES OF THIS PROTOCOL:

- *Preparing the necessary frame for the implementation and development of joint actions and activities as part of a pilot project on health care, having as purpose the improvement and maintaining the health care status of the signing organizations' members.*
- *Determining the joint actions and activities that will be developed at a national level by the signing parties;*
- *Determining the joint actions and activities that will be developed at a local level by the local/regional organizations of the signing parties namely: the Mutual Help Associations (from F.D.A.A.M.) and Associations C.A.R.P. “Omenia” (from N.F. “Omenia”)*

AT A NATIONAL LEVEL

F.D.A.A.M., in partnership with “Christian Mutuality” (LCM) from Belgium, will offer to N.F. “Omenia”, at a national level, access to:

- *useful information in the field of collaboration;*
- *financial support for the organising of medical and social services, based on common prior agreement;*
- *training and information courses for the Omenia's management staff and its personnel;*
- *technical assistance in matters of medical, social services and health insurance;*
- *other support based on common agreement.*

The Christian Mutuality from Belgium has a vast experience in this field, more than 100 years and it is willing to share from its experience with NF “Omenia”, through such collaboration.

Aceste activități și acțiuni la nivel național se vor desfășura în funcție de necesități și de evoluția colaborării în cadrul implementării proiectului.

Organizațiile partenere în cadrul protocolului vor căuta metode, modalități și surse pentru a dezvolta în viitor și alte servicii ce pot fi oferite membrilor comuni, după cum urmează:

- servicii medicale;
- servicii de recuperare;
- serviciu de închirieri dispozitive medicale de recuperare;
- magazin medical – „de sănătate”;
- materiale informative.

Detalii privind colaborarea pentru serviciile menționate vor fi discutate și hotărâte între parteneri - de comun acord.

Prezentul protocol se încheie pe durata de 1 an, care decurge de la data semnării lui.

La expirarea termenului de 1 an, protocolul se prelungește automat pentru următorul interval de 1 an, dacă vreuna din părți nu notifică celeilalte în scris, cu cel puțin 30 de zile înainte de acest termen, dorința ca protocolul să nu fie prelungit.

Prezentul protocol a fost redactat în limba română și engleza, în 3 (trei) exemplare originale, câte unul pentru fiecare dintre părțile semnatare.

Fundația pentru
Dezvoltarea Asociațiilor
de Ajutor Mutual
(F.D.A.A.M.)

Camelia PREDA

&

Alianța Mutualităților Creștine (L.M.C.)
Jean Pierre DESCAN

These activities and actions at a national level will take place based on the necessities and on the evolution of the collaboration during the implementation of the project.

Partner organizations within this protocol will search for methods, ways and sources to develop in the future other services that can be offered to joint members, as such:

- *medical services;*
- *recovery services;*
- *medical recovery devices rental service;*
- *medical shop – „health”;*
- *info materials.*

Details regarding the collaboration on mentioned services will be discussed and decided jointly by the partners.

This protocol is signed for 1 year, flowing from the signing date.

At the expiration of the 1 year term, the protocol is automatically extended for another year, if any of the parties does not notify the other party, in writing, with at least 30 days in advance, on the wish for this protocol to not be extended.

This protocol was written in Romanian and English, in 3 (three) copies, one for each signing parties.

Foundation for
the Development of
Associations
of Mutual Help
(FDAAM)

Camelia PREDA

&

Landsbond der Christelijke Mutualiteiten (LMC)
Jean Pierre DESCAN

National Federation
“OMENIA”
Pensioners Mutual Help
Houses Associations from
Romania
Gheorghe CHIOARU

Apariție editorială

In lucrarea “Organizațiile de ajutor reciproc” apărută la editura Polirom, scrisă cu multă pasiune de Mihaela Lambru, lector universitar doctor, prodecan al Facultății de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea București, aceste organizații sunt studiate dintr-o perspectivă sociologică din care reiese funcționalitatea istorică pe care o dețin de câteva secole în societățile europene.

Organizațiile de ajutor reciproc din România și spiritul de solidaritate pe care acestea le promovează sunt din ce în ce mai vizibile pe măsură ce mediul academic, autorități publice și societatea civilă recunosc valoarea istorică a unora dintre cele mai vechi tipuri de forme asociative din România. Odată cu apariția programelor europene postaderare pentru finanțarea activităților sociale, domeniul economiei sociale începe să prindă rădăcini într-un moment în care criza economico-financiară lasă urme adânci în societate. Problemele sociale se acutizează, iar lipsa mijloacelor de subzistență pentru multe ca-

tegorii de persoane crează adevărate drame individuale, și o frânare a progresului social.

La nivelul societății civile, criza a generat schimbări majore în abordarea adoptată de organizații în relația lor cu beneficiarii, membrii,

sponsorii și finanțatorii. Creșterea competiției pentru resursele care ar permite îndeplinirea misiunii organizațiilor neguvernamentale conduce la o nouă paradigmă în care aceste organizații internalizează în strategiile lor noi concepte, precum autofinanțare și sustenabilitate.

Casele de ajutor reciproc, atât ale salariaților cât și ale pensionarilor, forme de tip mutualist, sunt analizate prin prisma mai multor dimensiuni care creionează caracteristicile lor organizaționale: misiune, legislație, aspecte legate de management, distribuția excedentului, servicii oferite, angajați, membri, voluntari, re-

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Investește în oameni!

Mihaela Lambru

Organizațiile de ajutor reciproc

ICCV
UNIVERSITATEA BUCUREȘTI
CNPS
Euricse

surse. Astfel, casele de ajutor reciproc sunt organizații importante în societatea românească, și își găsesc locul în peisajul asociațiilor mutuale din Europa.

Legat de casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, cercetarea relevă faptul că acestea sunt active la nivel local, fac parte din viața comunității și reprezintă o resursă pentru comunitatea locală: “Experiența asociațiilor de tip C.A.R.P. [...] demonstrează potențialul de inovație socială a acestor organizații, rolul lor deosebit în a genera și a susține solidaritatea și dezvoltarea locală.”

**Economist
Giorgică BĂDĂRĂU**

C.A.R.P. Aleșd

Orașul Aleșd este așezat în partea de est a județului Bihor, pe DN 1(E60) la 38 de km est de Oradea și la 112 de km vest de municipiul Cluj-Napoca.

A devenit oraș în anul 1968. În componența orașului intră azi patru așezări: Aleșd, Peștiș, Tinăud și Pădurea Neagră.

Orașul ocupă o suprafață de 71,95 de km² și se învecinează la nord cu comuna Popești, la nord-vest cu comuna Șinteu, la est cu comuna Aușeu, la sud cu comunele Măgești și Aștileu, iar la vest cu comunele Lugașu de Jos și Brusturi. Cursurile de apă care străbat localitățile componente sunt Crișul Repede, Valea Șoimului, Valea Peștișului, Valea Mării și Valea Bistrei.

Pădurea Neagră este așezată în zona montană a Plopișului, pe Valea Bistrei, la o distanță de 20 de km de Aleșd. Localitățile Peștiș și Tinăud sunt situate în zona deluroasă a Munților Plopiș.

Condițiile geografice favorabile și resursele naturale ale solurilor și ale subsolurilor zonei în care se află așezat orașul Aleșd au favorizat apariția timpurie în istorie a vieții omești pe aceste meleaguri. Stau mărturie în acest sens

descoperirile de urme ale existenței omului încă din paleolitic, apoi neolitic, precum și din epoca metalelor. Nu lipsesc nici descoperirile dacice din epoca fierului.

Aleșdul este o așezare întemeiată prin colonizarea de către primii stăpâni ai cetății Piatra Șoimului. Este sigur că la început Aleșdul se afla pe malul Crișului, în lunca inundabilă a acestuia. În prima jumătate a secolului al XVIII-lea, populația s-a mutat pe terasa de pe malul drept al Crișului, în locul pe care îl ocupă și în prezent. Mutarea s-a făcut pentru a scăpa de inundații.

De la început, Aleșdul a aparținut de domeniul Cetății Piatra Șoimului. Prima atestare documentară datează din anul 1291, sub denumirea de ELUȘD. În anul 1406, Aleșdul apare în documente sub denumirea de WILLA ELEEȘD, în anul 1699 de ILLEȘD, și în secolul următor sub denumirea de azi ELEȘD - în românește Aleșd. În toată această perioadă, localitatea a trecut în proprietatea mai multor nobili. În a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, în Aleșd se realizau venituri importante din comerț, meșteșugărit, cârciumărit și morărit.

Localitatea Peștiș și Tinăud

se găsesc în zona deluroasă a Plopișului. Localitatea Tinăud este una din așezările cu atestare documentară scrisă dintre cele mai vechi de pe Valea Crișului Repede – anul 1214. Până în secolul al XVII-lea Tinăudul era în proprietatea unor nobili, pentru ca, după cucerirea otomană, alături de Peștiș, să intre în componența Sangeacului de Aleșd.

Localitatea Pădurea Neagră este așezată pe Valea Bistrei, în Munții Plopișului, la 20 de km de Aleșd. A luat ființă odată cu construirea, în prima jumătate a secolului al XIX-lea, a fabricii de sticlă.

Aleșdul, și odată cu el toate localitățile din zonă, au ieșit de sub stăpânirea otomană în anul 1692, odată cu înfrângerea turcilor și desființarea pașalâcului de la Oradea. Astfel, stăpânirea otomană a fost înlocuită cu cea habsburgică.

În secolul al XVIII-lea s-au produs schimbări importante în structura populației pe domenii de activitate. Astfel, 55% din populație își câștigă existența din ramuri de activități neagricole, iar 45% din agricultură, 24% trăiau din activități industriale și 15% din activități economice ale sectorului de exploatare și prelucrare a lemnului.

Ana Blaga — cenzor-șef, Ioan Bârna -membru, Răzvan Czilika — funcționar economic, Ioan Bordaș—președinte, Maria Gârdan Tanc—contabil-șef, Mihai Olar -membru (de la stânga la

Aleșdul a devenit oraș în anul 1968. De la această dată până în anul 1989 a avut în subordinea sa o comună, comuna Aștileu, iar astăzi, în componența orașului intră patru așezări: Aleșd, Peștiș, Tinăud și Pădurea Neagră.

În trecutul său istoric, Aleșdul a fost reședință de plasă, de sângeac, de cerc administrativ și de raion.

În prezent, aici trăiesc 9.619 de locuitori, raportat la ultimul recensământ din anul 2011. Dintre aceștia, 1.827 de persoane au vârsta peste 60 de ani.

C.A.R.P. Aleșd a luat ființă în anul 1958 cu un număr redus de membri. Datorită încrederii de care s-a bucurat în rândul pensionarilor, an de an numărul membrilor a crescut simțitor. La această dată, C.A.R.P. Aleșd are un număr de aproape 2.000 de membri. Aceștia sunt din orașul Aleșd

și din comunele afiliate: Bulz, Bratca, Borod, Șuncuius, Vadu Crișului, Măgești, Aușeu, Aștileu, Șinteu, Lugașu de Jos, Tileagd și Brusturi.

La nivel de C.A.R.P. Aleșd avem o casierie centrală, iar în comunele arondate avem un număr de 13 încasatori.

În prezent, acordăm un împrumut de până la 10.000 de lei pentru membrii noștri. Pentru aceasta este necesar ca persoanele care obțin un credit de la noi să aibă un fond de o cincime din suma împrumutată. Exemplu: pentru a primi un credit de 10.000 de lei este necesar să aibă un fond de 2.000 de lei, iar diferența de la 2.000 de lei până la 10.000 de lei trebuie să fie acoperită de giranți din rândul pensionarilor.

Ca urmare a gospodăririi judicioase a fondurilor existente la C.A.R.P. Aleșd am reușit în acest an să reducem dobânda

Ana Cristina Olar —casier

la credit la 12% pe an. Împrumuturile se acordă pe o perioadă de până la doi ani. Întreaga dobândă pe creditul acordat se reține la data primirii creditului de către beneficiar.

C.A.R.P. Aleșd are posibilitatea financiară pentru a acorda ajutoare ocazionale membrilor săi cu probleme deosebite în cuantum de 50-100 de lei. De asemenea, acordăm

ajutoare pentru caz de deces, după cum urmează: membri cu o vechime de 1-3 ani până la 150 de lei, 3-10 ani până la 500 de lei, 10-20 ani până la 1.000 de lei, 20-30 ani până la 1.500 de lei și peste 30 de ani până la 1.770 de lei.

Solicitanții de împrumuturi, sunt în medie lunară de 120 de membri, iar suma totală a împrumuturilor se ridică lunar la 300.000 de lei. Media creditului acordat pe membru este de 2.500 de lei.

În general, pensionarii solicită împrumuturi pentru cumpărarea de medicamente, lemne de foc, plata taxelor și impozitelor și plata lucrărilor agricole pentru cei din mediul rural.

În cazul în care un debitor nu-și achită lunar rata pentru împrumutul acordat la data scadentă plății se face o somație scrisă pentru a intra în grafic cu restituirea creditului acordat, iar dacă nu răspunde nici în acest fel, procedăm la recuperarea sumei prin reținerea de către Casa Județeană de Pensii Bihor, de unde primim tot sprijinul necesar.

Statutul C.A.R.P. Aleșd are o prevedere prin care se stabilește faptul că un membru care nu și-a achitat datoriile și au fost luate măsuri de recuperare a creditelor, nu va mai fi primit în rândurile membrilor C.A.R.P. De asemenea, nu vor mai fi primiți ca membri cei care, dintr-un motiv sau altul

Ioan Bordaș—președinte, Ioan Bârna -membru, Mihai Olar -membru (de la stânga la dreapta)

Maria Gârdan Tanc —contabil-șef

au renunțat la această calitate.

În prezent, C.A.R.P. Aleșd are un fond de cotizații în sumă de 1.726.600 de lei.

Activitatea C.A.R.P. Aleșd se desfășoară într-un sediu proprietatea unității și este coordonată de Consiliul Director, format din: Ioan Bordaș—președinte, Ioan Bârna -membru, Mihai Olar -membru. Activitatea financiară este coordonată de Maria Gardan Tanc — contabil șef, Ana Olar Cristina — casier, Răzvan Czilika —

funcționar economic. Comisia de cenzori este condusă de Ana Blaga — cenzor-șef.

Pentru perioada următoare, Consiliul Director și-a propus pe agenda de lucru să ia măsuri care să ducă la atragerea unui număr cât mai mare de pensionari pentru a deveni membri ai C.A.R.P. Aleșd prin creșterea dobânzilor la fondul de cotizații și reducerea dobânzii la creditele acordate.

**Președinte
Ioan BORDAȘ**

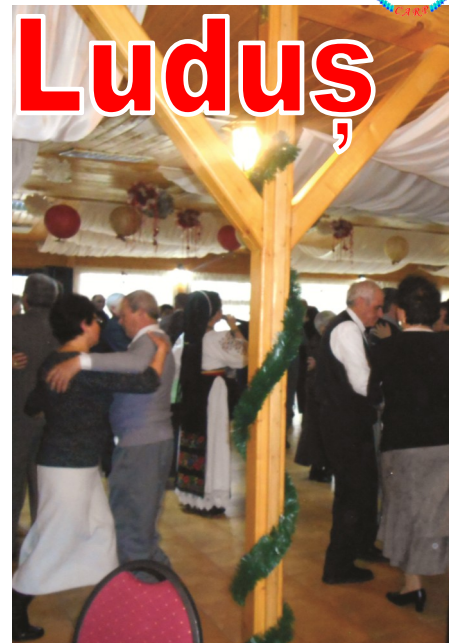
Pensionari fericiți la

În ambianța elegantă a restaurantului “Tivoli” din Parcul pompierilor, câteva sute de pensionari ludușeni au participat sâmbătă, 18 ianuarie 2014, la revelionul decalat organizat de Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor, la inițiativa președintelui ei, domnul Ovidiu Crișan. Au avut parte de o masă îmbelșugată, cum rareori își pot permite acasă, de multe cântece populare, românești și maghiare, de cântece de petrecere și de joc, admirabil interpretate de doamna cântecului popular mureșean Leontina Pop și tânărul solist Radu Pinteș, din Albești – Sighișoara, de plăcute reprize de horă românească, dans de perechi, ceardaș, vals și tango. Ringul de dans a fost tot timpul aglomerat. Printre cei care au revenit deseori în acest spațiu am recunoscut vechi și fericite cupluri familiale, dar și doamne singure bine – dispuse de compania prietenelor. Atmosfera de voie bună a fost tot timpul întreținută de prezența tonică a soliștilor vocali, a domnului Ovidiu Crișan, a DJ-ului experimentat în alegerea melodiilor și temperarea decibelilor.

Invitați de organizatori, la sărbătoarea pensionarilor ludușeni au luat parte senatorul Daniel Akos Mora, deputatul

Kerekes Karoly, subprefectul Daniel Butiulcă, reprezentant al Prefecturii județului Mureș, care au urat mulți ani și petrecere frumoasă, felicitări domnului Ovidiu Crișan. Invitați de seamă au fost și prof. Kis Istvan, viceprimarul orașului Luduș, prof. Liviu Botezan, șeful de cabinet al primarului Ioan Cristian Moldovan, consilierul local Virgil Puia, preotul Mihail Cercel, care a binecuvântat bucatele și întâlnirea, dl. Ioan Niculae Horvath, președintele C.A.R.P. – Sighișoara.

Domnul Ovidiu Crișan a meritat cu prisosință laudele care i-au fost adresate. În anul 1993 a înființat, la Luduș, Sindicatul pensionarilor, C.A.R.P. Luduș, a inițiat sărbătorirea pensionarilor și Nunta de Aur. La fiecare sărbătoare a invitat Ansamblul Folcloric “Mureșul” din Târgu Mureș. În acest an, C.A.R.P.-ul ludușean are 2.700 de membri, pentru care a organizat 40 de acțiuni economice, sociale, filantropice. Om al cifrelor, a socotit că, de când este în slujba colegilor săi pensionari, a străbătut pe jos 43.200 de kilometri și a lipsit de acasă peste 5.800 de zile. Singurul regret al său în acest an este că redactorul-șef al publicației “Cuvântul liber”, domnul Lazăr Lădăriu nu a putut participa la sărbătoarea pe

care a organizat-o.

E bine să se știe încă patru amănunte legate de această sărbătoare: 1. Deputatul UDMR Kerekes Karoly, și-a încheiat alocuțiunea astfel: “Vă felicit că, aici, la Luduș, trăiți în armonie, munciți și vă distrați împreună români și maghiari. Așa este normal în România democratică”. 2. Consiliul Local nu a fost solicitat să sponsorizeze sărbătoarea. Pensionarii au achitat câte 50 de lei de persoană pentru revelionul lor, iar unii dintre ei și-au suplimentat masa cu vin și prăjituri aduse de acasă. 3. Mulți dintre participanți au declarat cu satisfacție că ei fac parte din generațiile care au ridicat Ludușul la statutul de oraș. 4. O afirmație a senatorului Akos Mora: “În fața unor astfel de pensionari, tinerii de astăzi ar trebui să-și închidă gura și să-și deschidă larg urechea învățării și a respectului”.

Mircea GHEBOREAN

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR MILITARI „BASARAB I”

- CURTEA DE ARGEȘ -

Cetate de scaun, capitală a Țării Românești, municipiul Curtea de Argeș are în trecutul său nepieritor dovezi de glorie și demnitate și posedă nebănuite comori, atât pentru pasionații de monumente istorice, pentru amatorul de folclor și artă populară, cât și pentru cei care doresc să admire frumusețile naturale ale acestor locuri.

Municipiul Curtea de Argeș din zilele noastre nu este cel mai vechi din țară, dar se numără printre acelea în care populația autohtonă este atestată de câteva milenii.

Municipiul Curtea de Argeș este situat în depresiunea intracolinară a bazinului superior al râului Argeș și este înconjurat de dealurile și muscelele sudice ale munților Făgăraș.

Orașul Curtea de Argeș se află situat în partea de nord a județului Argeș, la o distanță de 38 de km de municipiul Pitești, la 36 de km de Râmnicu Vâlcea și la 45 de km de Câmpulung Muscel.

Populația municipiului Curtea de Argeș, conform recensământului din anul 2011, este de 27.359 de locuitori, iar suprafața sa este de 75 de km².

Cadrul natural al orașului

este condiționat de prezența zonei muntoase din apropiere, care se află la circa 28 de km distanță și care introduce variație și diversitate în peisajul geografic. Curtea de Argeș se bucură de o climă favorabilă cu temperaturi moderate tot timpul anului.

În secolul al XIII-lea (1274), Curtea de Argeș a fost reședința de scaun a voievodului SENESLAU al cărui fiu, BASARAB I, a unit sub sceptrul său toate cnezatele și voievodatele dintre Carpați și Dunăre într-o singură țară, Țara Românească.

În vara și toamna anului 1330 s-a desfășurat în aceste locuri războiul dintre BASARAB I ÎNTEMEIETORUL și Carol Robert, regele Ungariei, în care orașul Curtea de Argeș, capitala Țării Românești, devenise simbolul rezistenței populare împotriva cotropirii vrăjmașe, simbolul luptei pentru independența tânărului stat românesc. Oștile lui BASARAB I ÎNTEMEIETORUL au zdrobit pe cele maghiare în defileul

Lt. col.(r) AUREL PLATON - președinte

Carpaților, la locul rămas în istorie sub numele POSADA.

Dacă în secolul al XIV-lea Curtea de Argeș, ca așezare urbană, era considerat principalul centru politic, economic și cultural al Țării Românești, pe teritoriul căruia curtea domnească, prin fastul și strălucirea ei, atinsese un nivel european, pe timpul domniei lui MIRCEA cel BĂTRÂN, orașul avea să atingă culmile cele mai înalte, devenind un factor hotărâtor în relațiile internaționale din sud-estul Europei.

La curtea domnească din Argeș au venit la acea vreme solii din Ungaria, Polonia, Transilvania și din Imperiul Otoman pentru a încheia fie tratate, fie

convenții comerciale.

Începând cu anul 1866, odată cu urcarea pe tronul României a Regelui CAROL I, orașul a reintrat în atenția istoriei.

Între 1866-1890 se construiește în parcul Mănăstirii Argeșului, amenajat în stil francezesc, Palatul Episcopal, unde regele avea să-și petreacă adesea timpul. Parcul este unic în special datorită imaginii create din frunzișul copacilor care au o particularitate, și anume nu găsești doi arbori de același fel alăturați.

De-a lungul domniilor regale, Curtea de Argeș a fost adesea vizitat de altelele regale, mai mult chiar, aceștia alegându-și drept necropolă Mănăstirea Argeșului, unde se află mormintele acestora: CAROL I (1866-1914) și Regina ELISABETA, cunoscută sub numele de CARMEN SILVA, FERDINAND I (1914-1927) și Regina MARIA, iar începând cu februarie 2003 și al Regelui CAROL al II-lea.

În municipiul Curtea de Argeș olăritul este un meșteșug artistic tradițional. Tradiția a fost preluată și transmisă din generație în generație, atât de meșterii locali, cât și de unitățile de profil economic.

Ca obiective turistice, în Curtea de Argeș și împrejurimi, se pot vizita:

• **MĂNĂSTIREA CURTEA DE ARGEȘ** - cea mai valoroasă construcție de artă și arhitectură bisericească, începută în anul 1514 din vremea lui Neagoe

Basarab. El nu a ajuns să vadă realizarea picturilor interioare. În anul 1526, ginerele său, RADU de la AFUMAȚI, a fost cel care a terminat-o.

În mănăstire se pot vedea tablourile Regelui CAROL I și Reginei ELISABETA, iar la loc de frunte se află

evanghelia scrisă cu litere de aur de Regina Elisabeta.

În pronaos se află criptele lui Neagoe Basarab, Radu de la Afumați și al cuplurilor regale ale României, Carol I și Elisabeta, Ferdinand și Maria.

• **BISERICA OLARI.** În secolul al XVI-lea și al XVII-lea olăritul a fost în floare în Curtea de Argeș. Meșterii olari din cel mai numeros cartier al olarilor au creat prima breaslă și au construit și prima biserică.

• **CASA NOROCEA.** Dumitru Noroceca pictor, restaurator, în perioada 1914-1924 a lucrat la restaurarea picturii Bisericii Domnești.

La etajul clădirii se află o expoziție cu tablourile pictorului Dumitru Noroceca.

• **BISERICA DOMNEASCĂ** - ctitoria lui Basarab I (1310 - 1352), terminată în anul 1352, în cadrul reședinței voievodale din secolul al XIII-lea. Biserica, monument în cruce greacă

Consiliul Director Lt. Col.(r) GHEORGHE (st) și Mr. (r) TEODORESC ALEXANDRU (dr)

înscrișă, de tip complex, este unul din cele mai reprezentative monumente ale arhitecturii românești medievale, fiind cea mai veche ctitorie voievodală din Țara Românească. Picturile murale interioare, deosebit de valoroase, sunt realizate între anii 1364 - 1369.

• **RUINELE SÂN NICOARĂ** care se află pe un platou al parcului cu același nume, și este tot ce a rămas dintr-o biserică de curte din secolul al XIII-XIV-lea. Se poate distinge și astăzi nava micuțului edificiu, ce se termină cu o absidă poligonală. Zidurile prezintă o alternanță de șiruri de piatră de râu și cărămidă. Un zid gros, străpuns de o ușă, împarte interiorul în pronaos și naos. Săpăturile arheologice au scos la lumină resturi de ceramică smălțuită, olane pentru acoperiș, fragmente de cahle, monede de argint și aramă, inele de argint din se-

celele XIV-XV, vase de sticlă și fragmente de frescă.

• **MUZEUL MUNICIPAL.** A fost inaugurat la 29.05.1969. Pune la dispoziția publicului un patrimoniu valoros de peste 12.000 de piese muzeistice (din care 300 fac parte din Patrimoniul Național Cultural).

• **LACUL VIDRARU.** Un lac de acumulare, creat în anul 1965 de **BARAJUL VIDRARU**. Suprafața totală a lacului este de 893 de ha, lungimea de 10,3 de km, lățimea maximă de 2,2 de km în zona Valea Lupului – Călugărița și o circumferință de 28 de km. Adâncimea maximă este de 155 de m.

• **BARAJULUI VIDRARU,** a cărui construcție a durat cinci ani și jumătate, începând din anul 1960. Pentru această realizare au fost necesari 42 de km de tunel subteran, au fost excavați 1.768.000 de mc de rocă, din care aproximativ 1.000.000 de mc în subteran, s-au turnat 930.000 de mc beton, din care 400.000 de mc în subteran, și au fost instalate 6.300 de tone de echipament electromecanic.

• **TRANSFĂGĂRĂȘANUL** – este unul din cele mai spectaculoase drumuri din România, numit și “drumul din nori”, care leagă regiunea istorică a Munteniei cu Transilvania. Drumul construit peste Munții Făgăraș este un drum asfaltat care ajunge la altitudinea de 2.042 de m (în apropierea tunelului de la

Lacul Bâlea). Trece peste 830 de podețe, 27 de viaducte. A fost construit între anii 1970-1974 în timpul lui Nicolae Ceaușescu. Inaugurarea a avut loc pe 20 septembrie 1974.

• **CETATEA POENARI** - situată în Cheile Argeșului, lângă localitatea Arefu, la câțiva kilometri de barajul Vidraru. Este construită de Vlad Țepeș. Are o formă alungită cu cinci turnuri, patru rotunde și unul prismatic. Zidurile au grosimea de doi-trei metri. Pentru a se urca la cetate s-a construit, în zilele noastre, o scară de beton, dotată cu balustrade, cu 1.480 de trepte.

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR MILITARI “BASARAB I” Curtea de Argeș s-a constituit la data de 29.07.1999, prin asocierea cadrelor militare în rezervă și retragere din garnizoana Curtea de Argeș, la inițiativa col.(r) Tinică Gheorghe, care a fost primul președinte al Casei.

Asociația funcționează conform Hotărârii Judecătorești nr. 4/P.J./1999, în baza Legii nr. 540/2002 și a O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații.

În baza O.G. nr. 28/2006 privind activitate desfășurată de instituțiile financiare nebancale, C.A.R.-P.M. “Basarab I” a fost înscrisă în Registrul de evidență al Băncii Naționale a României sub nr. R.P.-P.J.R.-03-020-988/19.09.2006.

Actele normative enumerate mai sus, precum și alte dis-

Casier MARINELA ENE

Lt. col(r) IOAN UNGUREANU contabil-șef

poziții legale emise de Guvernul României pe această linie sunt înscrise în Statutul asociației, aprobat de Adunarea Generală.

Sediul social al C.A.R.-P.M. “Basarab I” se află în incinta Cercului Militar, situat în Municipiul Curtea de Argeș, str. Basarabilor, nr. 43, jud. Argeș.

C.A.R.-P.M. “Basarab I” Curtea de Argeș este membră a Federației Naționale “OMENIA” a Pensionarilor din România din anul 2005.

C.A.R.-P.M. “Basarab I” este condusă de domnul Lt. col.(r) Aurel PLATON. Fost militar de carieră, cu o reputație foarte bună, cunoscut ca un apărător al intereselor pensionarilor, domnul Aurel PLATON, se bucură de un respect deosebit în rândul colegilor și al cetățenilor municipiului.

Consiliul Director al casei este format din:

- domnul mr.(r) Alexandru TEODORESCU
- domnul lt.col.(r) Gheorghe BUGEAC.

Contabilul șef al Casei este domnul lt.col.(r) Ioan UNGUREANU – fost militar de carieră, specialist în finanțe, iar funcția de casier este îndeplinită de domnișoara Marina ENA – fostă salariată civilă a Bg.4 V.M. “Posada”.

Cenzorul șef este domnul col.(r) Costică COSTACHE .

Casa are în prezent un număr de 571 de membri ce asigură bunul mers al asociației.

Membrii asociației provin din cadrele militare active, în rezervă și în retragere, membri de familie ai acestora și rudele acestora până la gradul al 3-lea inclusiv, veterani de război și văduvele acestora, pensionari – foști salariați civili din unitățile militare.

An de an Consiliul Director a urmărit creșterea numerică și calitativă a membrilor asociației. Asociația pregătește și desfășoară adunările generale o dată pe an, iar la patru ani se fac alegeri pentru conducerea Casei.

La 31.12.2013, asociația dispune de un fond social (pentru acordarea împrumuturilor rambursabile) în sumă de 625.979 lei. În anul 2013 au fost acordate un număr de 276 de împrumuturi rambursabile în valoare totală de 929.200 de lei.

Cuantumul maxim al unui

împrumut se ridică la suma de 5.000 de lei. Împrumuturile se acordă ținând cont de:

- vechimea ca membru;
- totalul cotizațiilor depuse de solicitant;
- cuantumul veniturilor lunare ale împrumutatului și familiei acestuia;
- garantarea împrumutului de către 1-3 giranți.

Fondul pentru acordarea ajutoarelor de deces este constituit din contribuțiile lunare ale membrilor, iar la 31.12.2013 acesta avea valoarea de 48.073 de lei.

Cuantumul sumei ce se acordă ca ajutor de deces se compune din două părți:

- partea variabilă – de două ori contribuțiile depuse în perioada 1999-2000 și de trei ori contribuțiile depuse în perioada 2001-2013;
- partea fixă – pentru cei cu vechime până la 5 ani este de 200 de lei, iar pentru cei cu o vechime de 5 ani este de 500 de lei.

Pentru fiecare an ce depășește 5 ani se adaugă câte 50 de lei.

Astfel, un membru care are peste 10 ani vechime poate primi un ajutor de deces în valoare de 1.000 – 1.500 de lei. Fondul de investiții se constituie în procent de 15% din veniturile realizate din dobânzile la sumele împrumutate și din taxele de înscriere.

La 31.12.2013, acesta era în valoare de 42.565 de lei.

Fondul de rezervă și cel pen-

tru acordarea ajutoarelor nerambursabile se constituie în procent de 5% din veniturile realizate, din dobânzi la sumele împrumutate și din taxa de înscriere. La 31.12.2013, acesta avea valoarea de 13.498 de lei.

Fondul pentru cheltuieli generale se constituie în procent de 80% din veniturile realizate și este utilizat din veniturile realizate, fiind utilizat pentru desfășurarea normală a activităților curente ale asociației.

Colectivul de conducere al C.A.R.-P.M. “Basarab I” a participat anual la toate activitățile organizate de F.N. “OMENIA”. Perioadic am participat în cadrul Filialei Județene a Federației Naționale a C.A.R.P-urilor la adunările cu președinții C.A.R.P. din județ, desfășurând cu această ocazie un util schimb de experiență.

Activitățile culturale și de turism le realizăm împreună cu C.A.R.P. din Curtea de Argeș cu care avem o colaborare foarte strânsă.

De asemenea, membrii asociației participă la toate activitățile desfășurate de CERCUL MILITAR condus de d-na. ing. Cristina Anghelina, beneficiind de toate utilitățile puse la dispoziție (bibliotecă, club, sală de festivități etc.).

În încheiere putem spune că la C.A.R.-P.M. “BASARAB I” pensionarii militari vor găsi aici mereu o modestă, dar sigură sursă de protecție socială.

**Consiliul Director
al C.A.R.-P.M. BASARAB I”**

Fenomenul de îmbătrânire a populației

A bordarea socio-economică a procesului de îmbătrânire a populației și raportarea acestuia la dimensiunea economică a populației evidențiază un impact considerabil al fenomenului asupra creșterii economice, consumului, economiilor, investițiilor, pieței forței de muncă, sistemului de pensii, precum și asupra sistemului de impozitare. În domeniul social, îmbătrânirea populației afectează componența familiei, condițiile de trai, migrația, serviciile de sănătate, pensiile.

O implicare considerabilă a sectorului public în sistemul de pensii este o trăsătură comună, întâlnită la majoritatea statelor Uniunii Europene. Având în vedere faptul că populația României îmbătrânește și se restrânge ca număr, finanțarea sistemului de pensii devine o provocare din ce în ce mai mare. În prezent, România are un sistem de pensii "nefinanțate", ceea ce înseamnă că toate contribuțiile de pensii ale populației aflate în câmpul muncii se regăsesc în valoarea pensiilor.

Cu un număr mare de pensionari, contribuțiile mari (care variază între 29-39% din salarii în funcție de condițiile de muncă) finanțează pensiile relativ scăzute, în valoare de aproximativ o treime din salariul mediu. Schimbările demografice produse de fenomenul

de îmbătrânire a populației generează presiuni fiscale tot mai mari. În absența unei reforme stabile, acestea vor conduce la deficite nesustenabile. Aceste deficite vor fi intensificate dacă guvernul nu va crea alte surse de venituri. Deși reprezintă un fenomen general, întâlnit și în statele vecine, în cazul României aceste probleme demografice au o evoluție mai rapidă, cu un caracter de criză comparativ cu majoritatea țărilor vest-europene. Pe termen mediu și lung, sistemul de pensii (publice și private) va suferi o scădere bruscă, cheltuielile bugetare în sistemul de îngrijire a sănătății vor depăși posibilitățile guvernului, iar presiunile fiscale asupra forței de muncă vor influența bunăstarea întregii populații. Perspectiva unui astfel de scenariu reprezintă un semnal de alarmă pentru toți participanții la viața socio-economică (guvern și societatea civilă, tineri și populație în vârstă, companii și lucrătorii, ONG-uri), în demersurile lor de îmbunătățire a atitudinii pasive și de găsire a măsurilor optime pentru diminuarea efectelor negative ale acestui fenomen.

Câteva dintre efectele social-economice ale procesului de îmbătrânire a populației sunt:

- scăderea nivelului de trai cauzată de creșterea gradului de dependență între po-

pulația activă și cea inactivă. În absența unei politici ferme de dezvoltare economică, de creștere a PIB-ului, îmbătrânirea demografică poate să frâneze creșterea nivelului de trai al populației;

- influențe negative în sfera productivității muncii;
- modificarea/reorganizarea serviciilor destinate persoanelor vârstnice;
- modificări importante în sistemul de asistență socială și în sistemul public de asigurări sociale;
- reorientarea sistemului de sănătate și a sistemului de pensii.

În cazul țării noastre, îmbătrânirea populației poate genera riscuri importante cu privire la stabilitatea economică pe termen mediu și lung. Pentru a diminua implicațiile economice ale acestui fenomen, atenția trebuie să fie concentrată pe două direcții: reducerea negativă a impactului asupra sustenabilității finanțelor publice și în stabilirea unei politici demografice care poate inversa tendința demografică actuală. De asemenea, sistemele de protecție socială se confruntă deja cu o criză puternică legată de slăbirea sustenabilității financiare, ceea ce a generat un val de reforme pentru a găsi soluții de rezolvare a

acestei probleme. Reducerea nivelului prestațiilor sociale, creșterea contribuțiilor sociale sau a impozitelor, apelul la împrumuturi pentru a face față deficitelor bugetelor sociale, prelungirea vârstelor de pensionare sau o combinație a unora din elementele ce aparțin acestor măsuri sunt în centrul dezbaterilor în vederea elaborării unor noi politici în domeniile sociale.

De asemenea, există o nevoie urgentă de cercetare reprezentativă la nivel național cu privire la caracteristicile socio-demografice și socio-culturale ale îngrijitorilor, nevoile lor și asistența pe care o oferă persoanelor în vârstă. Strategia optimă ar putea fi o abordare de reducere a cererii de îngrijire, concentrându-se pe îmbunătățirea stării de sănătate și a independenței persoanelor în vârstă. În prezent, cele mai multe servicii de îngrijire la domiciliu (chiar și atunci când acestea sunt disponibile), au tendința de a fi inflexibile în oferirea unor servicii de îngrijire standardizate. Ca abordare, ar fi deosebit de utilă testarea unor modalități de a se asigura că aceste servicii de îngrijire pentru persoanele vârstnice vor ajunge la cea mai mare parte a celor care au nevoie de ele, și că acestea sunt în măsură să răspundă în mod flexibil la nevoile individuale.

În ceea ce privește analiza sistemului de sănătate în ra-

port cu fenomenul de îmbătrânire a populației, este necesară o bună corelare a cerințelor vârstnicilor cu asumarea răspunderii civile și cerințele societății față de aceștia. La nivelul Uniunii Europene se are în vedere o cercetare a obiectivelor țărilor, referitoare la domeniul sănătății și la caracterul obligatoriu al acestora în vederea creării unui suport pentru politicile comunitare, privind asistența medicală și îngrijirea pe termen lung pentru persoanele vârstnice.

Pentru țările membre, procesul de îmbătrânire este unul accelerat: vârsta medie este deja cea mai mare din lume, iar procentul de persoane cu vârsta de 65 de ani și peste este așteptat să crească de la 14% în 2010 la 25% în 2050.

O societate îmbătrânită aduce un risc ridicat de izolare socială și sărăcie, cu acces limitat la prețuri accesibile, la servicii medicale de înaltă calitate și servicii sociale. Prin urmare, sunt necesare politici publice puternice destinate persoanelor vârstnice, pentru a se asigura că tendințele pozitive pot fi susținute și beneficiile unui individ se pot extinde la întreaga societate, indiferent de locul în care trăiește sau grupul socio-economic din care face parte.

Sistemele de protecție socială ale Uniunii Europene construite până în prezent trebuie ajustate în raport cu transformările care au avut loc în ulti-

mele decenii și care au condus la accelerarea acestui fenomen global. Îmbătrânirea populației în sine nu trebuie privită ca o problemă majoră, dar, alăturată schimbărilor sociale și economice majore, devine o mare provocare pentru sistemele de protecție socială stabilite. Ajustarea acestor sisteme de protecție socială trebuie să țină cont de:

- Natura schimbătoare a pieței muncii, necesitatea de a fi mai flexibilă și de a menține securitatea pentru cei care vor părăsi piața muncii odată cu împlinirea vârstei de pensioare;
- Schimbarea echilibrului de gen în viața profesională și importanța tot mai mare a remedierii problemelor de gen, atât la locul de muncă, cât și în ceea ce privește protecția socială;
- Implicațiile schimbărilor demografice asupra ratelor de dependență.

Fenomenul de îmbătrânire a populației oferă un nou cadru în care trebuie să realizăm și să beneficiem de întregul potențial al persoanelor în vârstă. O nouă coerență socială trebuie găsită în societate, pentru ca oamenii mai tineri și cei mai în vârstă să trăiască mai bine și mai productiv unii pentru alții și evidențiază o nevoie tot mai mare de colaborare între aceste două categorii sociale.

**Asistent social
Milena TOMESCU**

Vârstnicii în Uniunea Europeană

Multe expresii care devin proverbiale prezintă modul cum o societate își privește bătrânii, cum îi respectă, cum le valorifică experiența de viață, înțelepciunea acumulată. “Dacă nu ai bătrâni, să-ți cumperi”, “generația de aur cu părul de argint”, “aurul alb al națiunii” – sunt expresii des auzite în spațiul românesc, unde în mod tradițional “sfatul bătrânilor” a avut un cuvânt greu de spus, iar bunicii de cele mai multe ori au conviețuit alături de copii și nepoți, și mai conviețuiesc și astăzi.

În perioada de preaderare la Uniunea Europeană și după aderare, politicieni, sociologi, psihologi, specialiști care lucrează în domeniul asistenței sociale și-au propus să modernizeze sistemul românesc de îngrijire a vârstnicilor, a persoanelor cu dizabilități, a celor aflați în pericol de excluziune socială, împrumutând de la noii noștri parteneri legislația, modele de organizare, procedurile de lucru în mod direct, uneori trimițând la cursuri de scurtă durată până la studii superioare persoane care să “implementeze” tot ceea ce societatea vest europeană are mai valoros.

Modul în care vârstnicii se organizează pentru a-și

susține propriile interese în raport cu autoritățile sau modul în care statul le-a creat condițiile de exprimare și reprezentare au fost în centrul atenției organizațiilor noastre de pensionari.

Parlamentul pensionarilor din Germania a fost considerat de mulți ca o instituție viabilă pentru noi, mai ales că deseori, multe persoane și-au exprimat îndoiala privind funcționarea Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice ca instituție independentă în raport cu puterea executivă. Înființat încă din anul 1953, Parlamentul pensionarilor din Germania are tradiții democratice autentice și de-a lungul anilor și-a adus o contribuție semnificativă la rezolvarea problemelor sociale. Dar, citind mai multe articole referitoare la vârstnicii germani, vezi și o altă față a celor mai puternice țări din UE din punct de vedere economic, de fapt motorul econo-

miei europene.

Astfel, auzi cu surprindere că în Europa prosperă și mai ales în Germania, s-a creat un nou curent social, și anume “emigranții de la casele de bătrâni”. Potrivit ziarului central al München-ului, exportul buniciiilor a devenit o practică des întâlnită în Germania, iar această orientare socială este caracterizată drept “colonialism gerontologic”.

Conform grupului german de analiză statistic TNS Eminid, unul din cinci germani consideră benefică plecarea lor peste graniță, după pensionare, în cămine de bătrâni.

Ani de zile, est europenii au emigrat în Germania pentru a avea grijă de bătrânii acestei țări. Mișcarea inversă, de transfer a bătrânilor germani către țări din estul Europei, este văzută ca un gest inedit, dar disperat, care arată că sistemul nu mai poate funcționa nici măcar cu import

de mână de lucru ieftină.

Potrivit "The Guardian", în anul 2011, peste 7.146 de pensionari germani trăiau în azilele din Ungaria, 3.000 în Cehia, 600 în Slovacia, iar alții în Polonia, Spania, Grecia, Ucraina, Thailanda și Filipine.

Unele dintre noile azile din Polonia sunt ocupate în proporție de peste 50% de bătrânii din Germania. Companiile de asigurări din Germania plătesc pentru acești bătrâni "exportați" suma de 2.060 de dolari pe lună (1.550 euro pe lună) care este mai puțin de jumătate din cei 3.250 de euro, cifra medie, pe care o solicită casele de bătrâni din Germania lunar, pentru îngrijirea vârstnicilor.

Cele mai confortabile case de bătrâni din Polonia au un preț lunar de maxim 1.200 de euro, din care primesc de la guvernul german 700 de euro/persoană. Germania încearcă astfel să scape de responsabilitățile pe care le implică procesul de îngrijire a celor peste 400.000 de bătrâni care nu își pot permite să acopere costurile unui azil pe pământul natal.

Țările primitoare de vârstnici germani privesc această "migrație" de la vest la est ca pe o oportunitate de a crea noi locuri de muncă, întâi pentru constructorii de cămine și apoi pentru persoanele specializate pentru acordarea de îngrijire.

Acum, pentru că am văzut care este respectul Germaniei pentru bătrânii ei, mă întreb oare de ce bătrânii noștri nu își pot permite nici măcar să meargă la casele de bătrâni din țara noastră?

După ce au muncit zeci de ani "pe dărâmate" în socialism, și cu greu au găsit un loc de muncă în capitalismul primitiv de la noi, acum se găsesc în situația în care devin dușmanii tinerilor, dușmănie impusă chiar de sistemul a cărui incapacitate de a rezolva problemele acestor bătrâni, duce la un mod de gândire antagonic pe care îl propune tinerei generații.

Un astfel de sistem care nu își respectă bătrânii, nu respectă nici adulții și nici tinerii, nu are niciun fel de respect față de cei care au muncit sau care muncesc acum.

Trebuie oare să trăim și noi acest fenomen, ca să ne dăm seama că este prea târziu să mai facem ceva pentru părinții noștri? Această lipsă de respect umple însă buzunarele unor grupuri de interese.

În articolele din presa scrisă și diferitele emisiuni televizate, sistemul actual de pensii este criticat dur, dar soluțiile nu există, ori sunt de neputință în seamă.

Contributorii la sistemele de pensii sunt descurajați prin manipularea practică obsesiv de cei interesați să ne

dezintegrează ca societate.

Știrile despre pilonul II de pensii, administrat privat, sunt alarmante. Ungaria l-a naționalizat, Slovacia l-a limitat, Polonia este pe cale să-l răscumpere, deoarece toate aceste țări și-au dat seama că umplu buzunarele unor patroni care nu au nimic comun cu țara lor, cu salariații și pensionarii lor.

Nu mă mai miră faptul că unii vârstnici se gândesc cu nostalgie la anii când mergeau în stațiunile balneare, când pensia le ajungea inclusiv pentru ajutorarea nepoților, când spitalizarea era gratuită, iar ei nu erau povară pentru copii și nepoți.

Acești vârstnici nu doresc prea mult, nici acum, pentru ei, dar vor să știe că fiii și fiicele lor, nepoții lor o vor duce mai bine.

Corect ar fi să le dăm o speranță, dar nu modelul german. Risipă și hoție mai puțină, organizare mai multă sunt direcții pe care trebuie să mergem, chiar dacă temporar veniturile sunt modeste.

Măsurile luate în ultimii doi ani în România, ani de ieșire din prima criză economico-financiară majoră a secolului al XXI-lea, ne dau ușoare speranțe. Dar, speranța moare ultima. Să sperăm că nu cu noi.

**Economist
Giorgică BĂDĂRĂU**

Dragobetele și Valentine's Day

De câțiva ani s-a început o luptă acerbă de Ziua Îndrăgostiților. Cea americană este sărbătorită pe 14 februarie și este numită Valentine's Day, iar cea românească este sărbătorită pe 24 februarie. Diferența dintre ele este doar vânzarea imaginii, americanii au știut să facă imagine acestei sărbători prin inimioare, ciocolată, felicitări și jucării de pluș. Am importat repede și am acceptat această zi a îndrăgostiților făcând abstracție că și noi avem o zi a îndrăgostiților nepromovată.

Ziua Îndrăgostiților, Valentine's Day, se trage din secolul al III-lea, când Imperiul Roman era condus de Împăratul Claudius al II-lea. Atunci s-a constatat că bărbații preferau să stea acasă cu soțiile lor decât să meargă la război, iar împăratul a decis să interzică oficial căsătoriile. Preotul roman martirizat Valentin a considerat acest lucru injust și a venit în sprijinul îndrăgostiților, căsătorind cuplurile în secret. Fiind prins și băgat la închisoare nu a încetat să creadă în cauza sa, trimițând din închisoare mesaje de îmbărbătare prietenilor, spunându-le "Amintiți-vă de Valentin" și "Vă iubesc". Acesta și-a găsit sfârșitul în data de 14 fe-

bruarie.

În toate țările occidentale se serbează Ziua Îndrăgostiților, adică 14 februarie, această tradiție o întâlnim și în Turcia sub numele de Sfântul Gregor. Toți prietenii și iubiții din toate clasele sociale obișnuiau să schimbe între ei mici atenții la mijlocul secolului al XVIII-lea, ca probe ale afecțiunii.

În Europa, ziua este serbată tradițional în mare parte, adică cei necăsătoriți fac cadouri prietenelor, iar soții oferă buchete de flori soțiilor. Excepții fac cei din Franța, unde fetele necăsătorite ies la fetele să-și aleagă jumătatea, dacă bărbatul nu era cucerit de femeia care îl striga o abandona; cei din Danemarca trimit ghiocei presați persoanelor dragi, și în același timp o scrisoare care se semnează cu puncte în loc de prenumele bărbatului; în Austria nu se serbează această zi, dar bărbații nu ezită să dăruiască flori iubitelor; italienii au pierdut această tradiție care în trecut era serbată în aer liber ascultând muzică și recitând poezii. De asemenea, cei din Scoția serbează printr-un festival această sărbătoare, întâlnindu-se un număr egal de bărbați și femei care-și scriu numele pe un bilețel, urmând ca

apoi să se facă extragerea formând perechi, schimbând cadouri, dansând, iar unele cupluri se întâmplă să rămână împreună.

În Asia, Ziua Îndrăgostiților are alte conotații, de exemplu, în Coreea, bărbații mărturisesc iubitei dragostea pentru prima dată, această zi fiind numită "Ziua Albă"; chinezii serbează în luna a șaptea ziua a șaptea când fetele se roagă pentru un mariaj bun, punând ofrande pepeni și alte fructe; la japonezi această zi are două celebrări pe 14 februarie, când femeile fac cadouri bărbaților populara ciocolată făcută în casă, iar a doua pe 14 martie când bărbații întorc cadoul primit.

India a adoptat mai târziu acest eveniment, iar sărbătoarea se simte cu câteva săptămâni mai devreme, când magazinele sunt decorate cu obiecte care simbolizează dragostea. Dacă în India s-a

adoptat mai târziu, în trei țări ale lumii, Ziua Îndrăgostiților are următoarele conotații: Africa de Sud este considerată una dintre cele mai romantice locuri din lume, aici unele fete își coseau numele iubiților pe mâneci; Australia este renumită datorită celor mai extravagante obiecte care simbolizează dragostea, acestea fiind cărți poștale cu benzi din satin, parfumate și ornate cu flori și scoici; în Taiwan se serbează de două ori, în data de 14 februarie și după tradiția chineză, în luna a șaptea ziua a șaptea cu flori care au semnificația: “o singură dragoste” – un trandafir roșu, “pentru totdeauna” – 99 de trandafiri, “căsătorește-te cu mine” – 108 trandafiri.

În România, Ziua Îndrăgostiților se serbează de două ori, prima pe 14 februarie și a doua pe 24 februarie, Dragobetele. Dragobetele are o vechime de 170-180 de ani, denumirea este atestată documentar în anul 1774 în Micul Dicționar Academic. Rădăcinile acestei sărbători este de rit vechi cu influențe slave. Dragobetele este identificat ca fiind Cupidon, patronul dragostei și buneii dispoziții, Zeul dragostei în mitologia romană, și cu Eros, zeul iubirii în mitologia greacă. Ziua de 24 februarie este începutul primăverii, cu această ocazie natura se trezește la viață, ursul iese

din bârlog, păsările își caută cuiburi, iar omul participă și el la bucuria naturii. Tradiția spune că în această zi, fetele și băieții se întâlneau în fața bisericii îmbrăcați de sărbătoare, și de aici plecau prin păduri și lunci să caute flori de primăvară, iar pe dealuri se aprindeau focuri unde se adunau și stăteau de vorbă. La prânz, fetele se întorceau alergând în sat, fiind urmate de câte un băiat căruia îi căzuse dragă. Legenda spune că băiatul era sărutat în văzul tuturor doar în momentul în care ajungea fata, acest sărut semnifică logodna pentru un an, sau mai mult. Tradiția spune că în această zi se luau de frați și de surori printr-un ritual de crestare al brațelor sau doar prin îmbrățișări și jurământ de ajutor reciproc. Tot în această zi nu se sacrificau animale, iar sătenii aveau grijă de animalele din ogradă să nu le strice rostul împerecherii. În

mediul rural, era obiceiul ca bărbații să nu le supere pe femeii pentru că altfel nu le mai mergea bine tot anul. În această zi nu se lucrează la câmp, nu se coase, în schimb se face curățenie în casă, pentru ca tot ce precede să fie cu spor. Dragobetele mai poate fi cunoscut ca un cioban care o însoțește pe Baba Dochia în călătoriile prin munți.

Asemănări și deosebiri ale acestei sărbători

Asemănări:

- ⇒ Ambele sărbători au loc în luna februarie;
- ⇒ Ambele serbează ziua îndrăgostiților, ziua iubirii;
- ⇒ În ambele zile se dau cadouri persoanelor dragi.

Deosebiri:

- ⇒ Ziua de Valentine's Day se sărbătorește în mai multe țări ale lumii, în timp ce Dragobetele se sărbătorește doar în România.

**Economist
Irina ANDREI**

Sfinții Trei Ierarhi

Spre sfârșitul secolului al XI-lea, la Constantinopol se iscuse o mare dispută legată de cei trei ierarhi, pe care îi prăznuim pe 30 ianuarie, oamenii întrebându-se care este mai mare: Sfântul Vasile cel Mare, Sfântul Grigorie Teologul sau Sfântul Ioan Gură de Aur. După câțiva ani de la declanșarea neînțelegerilor, cei trei sfinți au început să i se arate aievea, unul câte unul, episcopului Evhaitelor, Sfântului Ioan Mauropus. În cele din urmă, în anul 1084, într-o vedenie, fericitului i-au apărut cei trei sfinți împreună.

Cuvintele pe care cei trei ierarhi i le-au adresat Sfântului Ioan ne arată modul în care sfinții conlucrează - cu Dumnezeu și între ei -, așa cum și noi trebuie să ne unim, în cuvânt și în lucrare: "După cum vezi, noi la Dumnezeu una suntem și nici o vrajbă nu este între noi. Fiecare din noi, la timpul său, îndemnați de Duhul Sfânt, am scris învățături pentru mântuirea oamenilor. Cum ne-a insuflat Duhul Sfânt, așa am învățat. Nu este între noi unul întâi și altul al

doilea. De chemi pe unul, vin și ceilalți doi. Drept aceea, sculându-te, poruncește, celor ce se învrăjbesc, să nu se mai certe pentru noi. Că nevoința noastră, cât am fost în viață și după moarte, a fost să împăcăm pe oameni și să aducem în lume pace și unire. Împreună ne-am făcut, dar, făcându-ne praznic la câte trei într-o singură zi, și înștiințează cu aceasta pe creștini, că noi în fața lui Dumnezeu, una suntem."

În urma acestei vedenii, Sfântul Ioan a ales ziua de 30 ianuarie pentru prăznuirea comună a celor Trei Ierarhi, stingându-se astfel și disputele din capitală, lumea unindu-se în sărbătorirea împreună a Sfântului Ierarh Vasile cel Mare, a Sfântului Grigorie Teologul și a Sfântului Ioan Gură de Aur.

Pentru a recunoaște valoarea teologică a Sfinților Trei Ierarhi, prin hotărârea luată la Atena, la primul Congres al Profesorilor de Teologie din

anul 1936, Sfinții Trei Ierarhi au devenit patronii spirituali ai instituțiilor de învățământ teologic ortodox din întreaga lume.

Troparul Sfinților Trei Ierarhi

Pe acești trei luminatori mai mari ai dumnezeirii cei întreit strălucitoare, pe cei ce luminează lumea cu razele dumnezeieștilor învățături, pe râurile înțelepciunii cele cu miere curgătoare care adapă toată făptura cu apele cunoștinței de Dumnezeu, pe Marele Vasile și de Dumnezeu cuvântătorul Grigorie, împreună cu slăvitul Ioan, cel cu limba și cu cuvintele de aur, toți cei iubitori de cuvintele lor, adunându-ne cu cântări săi cinstim; că aceștia Treimii pururea se roagă pentru noi.

Sursa: CrestinOrtodox.ro

Buna Vestire în iconografia ortodoxă

In fiecare an, pe data de 25 martie, creștinii ortodocși prăznuiesc Buna Vestire, una din cele mai mari sărbători ale Bisericii. Icoana care înfățișează acest eveniment ocupă un loc vizibil în pictura murală a naosului.

În bisericile mai vechi, cum sunt biserica Hosios Lukas, din Boetia, și Daphni, de lângă Atena - ambele din secolul al XI-lea - Buna Vestire este zugrăvită într-una din trompele de colț de sub cupola centrală (în nord-est). În bisericile de dată mai târzie, în care cupola centrală se sprijină pe coloane, Buna Vestire este pictată pe suprafața peretelui de deasupra coloanelor dinspre răsărit: Sfântul Arhangel Gavriil deasupra coloanei din nord-est și Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu deasupra coloanei din sud-est. Când nu există astfel de coloane, ca în basilicile fără cupolă, Buna Vestire este zugrăvită în același mod pe peretele vertical de deasupra iconostasului.

Icoana Bunei Vestiri se bazează pe istorisirea evanghelică, preluată de iconografia Bisericii Ortodoxe. În primul capitol al Evangheliei după Luca, citim următoarele: "Iar în a șasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la

Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret, către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria. Și intrând îngerul la ea, a zis: "Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei". Iar

ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui și cugeta în sine: "Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta?" Și îngerul i-a zis: "Nu te teme Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Și iată vei lua în pântece și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare și Numele Celui Preaînalt se va chema și Domnul Dumnezeu îi va da Lui tronul lui David, părintele Său. Și va împărăți peste casa lui Iacov în veci și Împărăția Lui nu va avea sfâr-

șit". Și a zis Maria către înger: "Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?" Și răspunzând, îngerul i-a zis: "Duhul Sfânt Se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea și Sfântul care Se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema. Și iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit și ea fiu la bătrânețea ei și aceasta este a șasea lună pentru ea, cea numită steapă. Că la Dumnezeu nimic nu

este cu neputință". Și a zis Maria: "Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău !" Și îngerul a plecat de la ea" (Lc. 1,26-38).

În iconografia ortodoxă tradițională, Buna Vestire apare descrisă astfel:

În partea stângă a compoziției se află Arhanghelul Gavriil, cu mâna dreaptă întinsă, binecuvântând-o pe Prea Sfânta Fecioară Maria, care se află în partea opusă, iar în mâna stângă ține un toiag, simbol al autorității mesajului lui Dumnezeu. (În unele icoane grecești moderne, în loc de toiag ține un crin în mâna stângă; aceasta este o inovație apuseană sentimentalistă, care a fost adoptată de iconarii ortodocși moderniști). Gavriil poartă tunică și himation. Este înfățișat ca și cum ar alerga, cu un picior înainte, cu genunchiul îndoit sub veșminte. Expresia chipului este

solemnă, bărbătească, dar smerită. Uneori, o aripă se află încă în aer, cealaltă, lăsată în jos.

Fecioara Maria stă în picioare în fața unui scaun înalt, alteori așezată pe el. Poartă veșminte lungi care îi lasă doar fața descoperită, gâtul și mâinile. Chipul și atitudinea ei exprimă modestie, prudență și smerenie. Stă cu capul înclinat în direcția îngerului. Cu mâna dreaptă face un gest de consimțire, în timp ce cu stânga ține un fus sau o batistă. Privirea, atitudinea și gestul ei exprimă cuvintele reproduse mai sus din Evanghelia după Luca: "Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău".

În fundal sunt clădiri a căror formă elegantă sporește frumusețea compoziției. Deasupra lor, la mijlocul icoanei sau în apropiere, se află o reprezentare a bolții cerești sub

formă de semicerc, de unde izvorăște o rază de lumină. Lumina simbolizează harul Prea Sfântului Duh. Ea se oprește la aureola Sfintei Fecioare sau lângă aureolă. Uneori se mai adaugă și alte elemente, dacă spațiul permite - de exemplu, o masă lângă Maica Domnului, pe care se află Vechiul Testament și o vază cu flori. Aceasta din urmă simbolizează fecioria ei.

În troparul care se cântă pe 25 martie, semnificația sărbătorii se rezumă elocvent: "Astăzi este începutul mântuirii noastre și arătarea tainei celei din veac: Fiul lui Dumnezeu, Fiul Fecioarei se face, și Gavriil darul bine-vestește! Pentru aceasta, și noi împreună cu dânsul Născătoarei de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te cea plină de har, Domnul este cu tine." (Tropar, glas 4)

Sursa: crestinortodox.ro

Părintele Arsenie Boca Chemarea lui Iisus

I. Voi, care nu știurăți ce-i binele în viață
Și nici căldura sfântă ce inima dezgheață,
Voi, care în durere ați suspinat și-ați plâns
Și cântul fericirii în inimi vi s-a stins,
Veniți, Stăpânul lumii, Iisus, vă cheamă-
ntr-una
Și mâinile-Și întinde s-astâmpere furtună.

II. Voi, pentru care viața n-a fost decât un chin
Și zâmbetul durere, iar râsul un suspin,
Voi, ce-ați ascuns trecutul sub lespezile

reci
Și plângeți fericirea ce ați pierdut în veci,
Veniți cu ochii-n lacrimi, dar cu privirea
sus,
Găsi-veți mângâiere la sânul lui Iisus.

III. Voi toți, care în viață ați căutat uitarea
Păcatelor în cupa, ce v-o întinse
desfătarea
Și surzi ați fost la glasul ce coborâ de sus,
Azi, până mai e vreme, vă-ntoarceți la
Iisus ;
Spuneți-I Lui durerea și El vă va-ntări,
Povara vieții voastre cu El veți împărți.

IV. Voi, care nu știurăți ce-i adevărul viu

Și-n aiurare spuneți că cerul e pustiu,
Sătui de-nțelepciune, o, voi ce vă trudiți
Să dărâmați și-n urmă nimic să nu clădiți,
Rugați-vă, și-atunci ca să simțiți nu-i greu
Și-n cer, și-n jurul vostru, și-n voi pe
Dumnezeu.

V. Oricare-ați fi în pace, veniți, veniți la
El,
Pe nimeni niciodată n-a izgonit defel ;
Cu mila vă primește și brațele-Și întinde,
În dragostea-I cerească Iisus pe toți
cuprinde;
La pieptul Lui cel dulce iubindu-l
vă-ncaziți,
Iisus este-nviera, veniți la El, veniți!

Noi gândim

Noi gândim de prăpădim! Jale rămâne în urma noastră și un locul 90 pe care România îl ocupă în topul mondial al fericirii. Gândim mult și facem și mai mult rău pentru că de bine ne-am săturat și nici dor nu ne este... poate în cazul unora, poate în cazul americanilor, dar nici ei nu prea mai au bani.

Puteam foarte bine să intitulez scurta confesiune "Noi NU gândim", dar... există un dar, și este un dar de la Dumnezeu pentru poporul român. Suntem inteligenți și gândim mult, așa că era aproape nepotrivit să încep cu "Noi nu gândim". Așa că m-am gândit - că doar despre gândire este vorba - SĂ VIN CU ACEST TITLU, neonorant pentru noi, în această a II-a parte a confesiunii, din numărul doi al revistei, din trimestrul al II-lea, din anul de grație 2014.

Noi gândim cam în toate stilurile, ca la haltere - împins, liber, smuls, liber împins, deci aproape ca la ridicarea greutăților. Îmi place mult stilul împins: împins de la spate, împins de prejudecăți, împins de situație, de prieteni, de familie, de serviciu și chiar de țărișoara noastră scumpă, iar țărișoara

noastră este foarte scumpă, începând de la prăvalie până la hyper-super market sau mol (mall) ridicate pe locul defunctelor mari combinate și uzine, cu mândrie și prejudecată de către poporul român, sedus revoluționar de un capitalism barbar și foarte amar. Noi gândim liber, foarte liber, de ne ustură de la cursul valutar până la ducerea mândruței la altar și, nu mai vorbesc până la ultimul rămas bun, cu trei salve de tun, pe ultimul drum!

Suntem maeștrii gândirii, pornind de la gândirea copleșitoare a lui DOREL, brandul românesc în materie de gândire și originalitate, și continuând cu genialitatea românească de geniu - LASĂ MĂ că merge și așa. Am ajuns astfel să fim primii din coada Europei, cu toate că (da, există și un că) suntem ultra olimpici internaționali cu aur și nu numai. Suntem europeni, dar vorba aia românească: "se poate și așa sau merge și așa", deci suntem primii la gândire și ultimii la fapte economice, sociale, de bună stare. Ocupăm un loc fruntaș în topul fericirii, și of scuze, un loc codaș, foarte codaș (de la sat până la oraș).

Noi gândim că ființa economică a României nu mai

există, a cam decedat și am devenit, ușor-ușor, pas cu pas, o colonie. Trebuie deci să ascultăm mesajele și avertismentele altora. Dar, din această poziție, de la putere până la opoziție, nu prea mai putem fi parteneri cu cineva pentru că producem tot mai puțin și vindem tot mai mult din ce produc alții, începând de la fărăș până la avion.

Noi gândim și, fără exagerare, ne gândim: la cele câteva milioane de muncitori, la tehnicienii și inginerii lăsați moștenire de societatea socialistă multilateral dezvoltată, la forța de muncă plasată în mii și mii de șantiere, la hidrocentrale, la casele poporului, la fabricile și uzinele, la exploatarea miniere, petroliere, aurifere, forestiere, la alte minuni ale industrializării țării și la exploatarea resurselor naturale într-un mod cât mai eficient. După anii '90, toate acestea s-au evaporat și, ușor-ușor, au inundat toată Europa cea de vest, capitalistă. Au rămas cei care au rămas, în țărișoara noastră dragă și împărțită în două părți, una pro-contra și alta contra-pro. Și ca să nu părăsim subiectul cu rămasul, căci noi gândim, au rămas și bărbații voinici și falnicii badigarzi (bodyguard) la molu-

rile (mall) tradițional-capitaliste și de grabă instalate pe ruinele socialismului autohton, la porțile bildingurilor (building) transnaționale și transoceanice. A mai rămas câte o mână de constructori, rătăciți în economia de piață, pentru ridicarea molurilor în România, în fiecare orășel, în fiecare cartier din orașele mai mari, devenind frumușel din producători o piață de desfacere pentru produsele altora, a deștepților care au industrie, agricultură, gândire și bun simț, a celor care conduc în țările lor minunate și dezvoltate, pe bune!

Noi gândim că am putea crea mii și zeci de mii de locuri de muncă. Unde și cum vă întrebați? Păi, în servicii de toate genurile pentru populație: în loc de panseluțe, cocotieri, palmieri, borduri peste borduri, am pune mai multe autobuze pentru transportul în comun sau pentru școlari, gunoieri și responsabili cu curățenia în parcuri, străzi, locuri publice în general, asistenți sociali și medicali, îngrijitori, pădurari, veterinari, oieri, văcari, agricultori în general. S-ar putea deschide și noi șantiere pentru drumuri, autostrăzi, microcentrale și hidrocentrale, ferme moderne ca în occident, case și obiective turistice, căci doar avem condiții naturale, slavă Domnului, și le-am putea pune în valoare prin turism.

Noi gândim că avem prin-

tre cele mai bune universități din lume, în special în domeniul medical. Cheltuim milioane de euro ca să formăm medici foarte buni, iar școala românească de medicină este minunată. Dar ce se întâmplă? Iese doctorul, ajunge în spital și îl plătim cu 150-200 de euro pe lună. Și atunci ce face doctorul? Pleacă în țările cu adevărat capitaliste, unde este plătit cu 2.000-5.000 de euro pe lună. Păi da, e altceva! Noi investim, nu știm să-l prețuim, adică să-l plătim bine, soluții nu găsim, sistemul medical îl prăbușim, iar noi ne gândim cum bogății și conducătorii noștri merg și ei după doctori, în Austria, să se trateze, acolo fiind firme specializate pentru primirea, transportul, cazarea românilor veniți la tratament. Acolo li se asigură translația, asistența medicală, internarea și tot ce este necesar ca românului să-i priască medicina austriacă!!!

Noi gândim și obosim repede numărând condamnății și chiar viețășii din pușcăriile din România. Suntem ca într-o mare pădure cu copaci falnici, dar și cu multe uscături, cu mușchi și licheni. Și într-o societate sunt mușchi și licheni, și tot mai mulți supărați și foarte bronzați, cu gipane, ultimul răcnet mondial, pițipoance crude, aproape trecute cu o zi de 18 ani, care te spulberă de pe trotuar, ca să nu

mai vorbesc, chiar de pe trecerea de pietoni. Și prin școli sunt mulți supărați și mereu încordați, deloc relaxați, profesori umiliți, mulți bătauși, multă degradare umană. Pe străzi sunt accidente și incidente, borfași și cuțitari fără scrupule, în mijloacele de transport, mârănie, obrăznicie și ne facem că nu vedem, dar pușcăriile sunt pline. Europa occidentală este și ea plină de cerșetori, hoți, borfași, ciudați și mulți ratați.

Noi gândim că avem un stat mare, nu ca Ștefan cel Mare, mic de stat. Da, oameții sunt mici, mici, Mitici, mici la drepturi, mari la obligații și impozite, taxe și alte tangente la contingente la nivelul de trai. Șosele și autostrăzi nu ne trebuie, Doamne ferește. Oricum el merge cu elicopterul. Cum care el? El, fiecare el care nu a vrut autostrăzi, pentru că din 1918, mai avem patru ani și facem 100 de ani de ROMÂNIA MARE și nu am fost în stare să facem o autostradă București-Cluj-Iași-București, și să legăm provinciile românești pe care Dumnezeu ni le-a dăruit și ne-a lăsat să le punem într-o singură țărișoară. Nici un el: rege, conducător de stat, președinte, nu a avut tăria și orgoliul de a ne uni și prin autostrăzi cu două-trei benzi. N-a fost să fie - o dorință pustie, într-o țară cu munte și câmpie.

Noi gândim, dar nu ne mai bărbierim. Fie că protestăm, fie din solidaritate, ne gândim la toate, la toate lucrurile date, la vremea rece care nu mai trece, la coduri peste coduri, la situații peste situații, la direcții greșite, la vântul care sulfă tare, la sufletul care ne doare, la țărișoara mea. Jale și durere! De la bază până la vârf ne trebuie un jurământ, un legământ, o lege bună pentru pământ. Țărișoara mea! Sar bucăți din ea. Mulți dușmani veghează. Doamne, luminează-l pe cel care hotărăște și fă-l capabil să înțeleagă că țara este mai presus de orice, mai presus de orgolii, de avere, de manipulare, de rude și prieteni care nu-ți fac cinste și onoare. Doamne, ajută-ne, căci numai în Tine mai avem speranță!

Noi gândim și avem mare grijă să ne răz-răz-răzgândim

și nu mai nimerim adevărul adevărat. Dar depinde cât de important și mare ești ca să poți deveni răzgândacul-șef. Nu-i corect să fii direct și parolist până la capăt de mandat, că de tramvai... nu s-a terminat linia încă?!

Da! Noi gândim și suntem tare fericiți. Într-o țară superbă, cu oameni minunați, cu conducători drepți și luminați, toată lumea este unită. Nu sunt găști, nu sunt jigniri pentru cel care nu gândește ca el, cel care gândește altfel. Ne uităm la televiziuni diferite, dar nu-i urâm pe confrății noștri care nu se uită la aceleași televiziuni ca și noi. Noi nu ne înjurăm conducătorii și nici pe odrașele lor, și suntem mândri că suntem conduși pe drumul drept și luminos al construirii capitalismului de licență "Made în România", spre Victoria fi-

nală, colț cu Eternității!!!

Noapte bună, copii! Măine va fi o zi nouă, dar și vouă, ca și nouă, să ne fie de cap, la orice oră din zi și din noapte, să ne fie cu luare aminte. Mergem înainte! Noi gândim pozitiv, negativ, colorat, dar gândim, și nu ne ferim să vă sfătuim să gândiți și dumneavoastră de trei ori pe zi: înainte de culcare, la sculare și iar la culcare. Nu ratați gândirea sub duș, de preferat duș rece. Răul de gândire va trece, anotimpul iubirii va veni ca un prosop plușat, cald și prietenos, ca o scădere a dolarului față de leu, în contradicție cu masa monetară aflată în conflict deschis cu involuția cash-ului față de card și plățile online.

Bună dimineața! Și nu uitați: NOI GÂNDIM!!!!

**Economist,
Constantin ANTOCHI**

MAXIME ȘI REFLECȚII

de Ovidiu Vasilescu

- ⇒ **Societatea în care se abuzează de cuvântul economisire este incapabilă să ofere subiecților ei minimum de subzistență;**
- ⇒ **Statul se clatină în măsura în care națiunea se clatină și națiunea se clatină în măsura în care statul dă semne de instabilitate;**
- ⇒ **Uneori "consecvența" ticăloșilor este mai ușor acceptată decât prefăcuta**

- schimbare la față a altor hoțomani;**
- ⇒ **Termenul "disciplină" este începutul constrângerii și constrângerea este începutul robiei;**
- ⇒ **Cuvântul "ordin" este începutul forței și forța nejustificată este începutul ostilităților;**
- ⇒ **Cel care nu știe să-și aleagă profesiunea va trăi toată viața din erori;**

- ⇒ **Nu fi prea încrezător! Cu cât ești mai încrezător cu atât ești mai vulnerabil;**
- ⇒ **Să nu-ți iei niciodată dreptul de a ignora drepturile altora;**
- ⇒ **Omul este o urnă de tristețe, o statuie de singurătate, o idee din care s-au retras și binele și bucuria;**
- ⇒ **Haosul este tot o parte a adevărului, adică, este modalitatea ilustrării stării noastre de dezordine morală.**

FEDERAȚIA NAȚIONALĂ
 "OMENIA" UREAZĂ
 TUTUROR FEMEILOR
 UN MĂRȚIȘOR DE SĂNĂTATE,
 UN GHIOCEL DE NOROC
 ȘI O PRIMĂVARĂ FRUMOASĂ!

Mărțișor Ziua Femeii

Se obișnuiește ca la 1 Martie, alături de mărțișor să se dăruiească și ghiocei. Aceștia sunt recunoscuți ca un simbol al primăverii, deoarece ei nu așteaptă să se topească zăpada ca să răsară, și apar din luna februarie. Cum despre ghiocei sunt multe legend, una spune cam așa: zăpada a rugat un ghiocel să-i dea puțin din culoarea sa, iar ghiocelul a acceptat. În recompensă, zăpada îl lasă să înflorească primul. Iar semnificația petei de verde din interiorul acestuia exprimă întoarcerea primăverii. Ghiocelii, pe lângă prevestirea primăverii care simbolizează speranță și bucurie, sunt asociați cu rezistență și curaj, deoarece îndură asprimea iernii.

Ziua Internațională a Femeii, o altă sărbătoare la începutul primăverii este sărbătorită pe 8 martie și este recunoscută de ONU. În funcție de țară, sărbătoarea este celebrată ca respect, apreciere și dragoste față de femeie. A început ca un eveniment politic, femeile continuând să demonstreze pentru drepturi egale și în principal pentru dreptul la vot. În unele țări, de 8 martie, femeile își dăruiesc flori sau alte atenții.

Depresia la vârsta a treia

Depresia reprezintă scăderea până la prăbușire a dispoziției, cu caracter pasager sau durabil, cu predominanța trăirilor neplăcute, triste și amenințătoare. Este însoțită de sentimentul inutilității și devalorizării personale și de încetinire psiho-motorie. Este o boală cu risc de evoluție spre suicid, de aceea trebuie foarte bine cunoscută și recunoscută de noi toți.

Perioada vârstei a treia este, statistic, cea mai afectată de depresie și din păcate, sub 20% din pacienți ajung să se trateze la medicul psihiatru, singurul specialist care poate trata această boală. Această afecțiune, manifestată pe un organism modificat de vârstă prin fenomene specifice îmbătrânirii creierului și vaselor, evoluează cronic, cu numeroase recăderi și agravări.

Semnele depresiei pot fi:

- dispoziție depresivă minimum două săptămâni;
- scăderea interesului și plăcerii pentru activități obișnuite;
- lipsa de energie, senzație de oboseală permanentă;
- scăderea încrederii și stimei de sine;
- scăderea capacității de

concentrare;

- sentimente de vinovăție excesivă;
- pot apărea și tulburări de somn (insomnie sau hipersomnie), modificări ale apetitului cu creșteri sau scăderi în greutate;
- în cazuri grave, gânduri obsesive legate de moarte.

Persoanele afectate au preocupări excesive asupra stării de sănătate fizică, exagerând impactul afecțiunilor, până la acuze hipocondriace (nesusținute în mod obiectiv, afecțiuni imaginate). Anxietatea, adică starea de agitație ce nu poate fi controlată, însoțește adesea depresia la vârstnici.

Cauzele biologice ale depresiei la vârstnici pot fi: scăderea concentrației de neurotransmițători din creier (serotonină, dopamină), atrofi (in-

voluție) cerebrală, co-existență unor afecțiuni neurodegenerative (boală Parkinson, demență), factori cardiovasculari: hipertensiune, dar și hipotensiune cu scăderea aportului de sânge la creier, ateroscleroza prin depunerea excesului de colesterol pe pereții vaselor cu îngustarea și rigidizarea acestora, fumatul, consumul excesiv de alcool.

Cauzele externe care intervin în perioada vârstei a treia și determină un stres cronic ce poate conduce la instalarea și menținerea depresiei:

- Afecțiuni invalidante care limitează abilitățile fizice, astfel că activitățile obișnuite nu mai pot fi efectuate și sunt limitate interacțiunile sociale și cu mediul;
- Deficitele senzoriale: scăderea văzului, auzului;

- Probleme familiale: decesul apropiaților, izolarea;
- Declinul funcțiilor și capacității de gândire, interpretare și adaptare;
- Constrângerile materiale majore;
- Dependența de alte persoane.

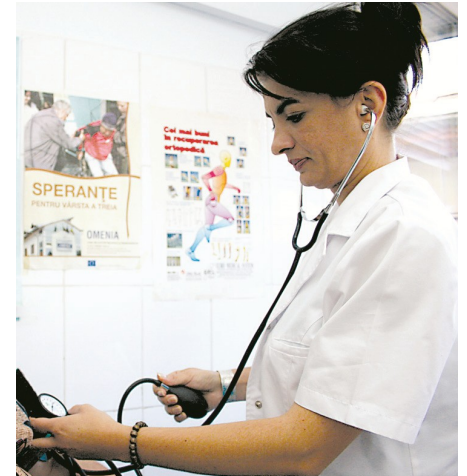
Diagnosticarea, cât mai curând posibil, și tratarea de către specialiști a depresiei este foarte importantă pentru că evoluția naturală poate fi spre declin accelerat al stării psihice și de excludere so-

cială. S-a observat faptul că pacientul depresiv este mult mai susceptibil să fie afectat și de alte boli grave: accident vascular cerebral, infarct de miocard, insuficiență cardiacă, cancer (probabil prin scăderea apărării imunitare).

Tratamentul corect al depresiei trebuie să cuprindă mai multe paliere: medicamente prescrise exclusiv de medicii specialiști, supravegherea îndeaproape a răspunsului terapeutic și evoluției bolii prin controale medicale periodice, psihoterapie (mai ales terapia ocupațională și cog-

nitiv-comportamentală), dar și eforturi susținute pentru asigurarea suportului familial, social și financiar.

Dr. Laura Eleni NEDELESCU
Medic specialist geriatrie și gerontologie

ȘTIAȚI CĂ... ȘTIAȚI CĂ... ȘTIAȚI CĂ... ȘTIAȚI CĂ...

- ⇒ De-a lungul vieții, omul se hrănește circa 4 ani și doarme în medie 25 de ani;
- ⇒ Ceaiul este a doua băutură consumată în lume, cantitativ, după apă;
- ⇒ Singurul aliment ce nu se deteriorează este mierea;
- ⇒ Strugurii sunt pe locul trei în topul celor mai cultivate fructe din lume, după banane și portocale;
- ⇒ Portocalele sunt originale din China, iar românii sunt cei care le-au adus în Europa;
- ⇒ Mărul este cel mai consumat fruct din Europa;
- ⇒ Cea mai veche legumă folosită de om este varza;
- ⇒ Ceapa este cea mai întrebuințată legumă din lume;
- ⇒ Laptele este asimilat în proporție de 97% de către organism;
- ⇒ Regina Egiptului, Cleopatra, era atât de frumoasă datorită băilor pe care le făcea în lapte de capră, cunoscut pentru calitățile antiinflamatorii ale pielii;
- ⇒ Coaja constituie 9-12% din greutatea totală a unui ou și conține pori care permit oxigenului să patrundă și dioxidului de carbon și umidității să iasă din ou;
- ⇒ O persoană este cu circa 6 mm mai înaltă pe timp de noapte;
- ⇒ Un strănut are o viteză de peste 965 km/h;
- ⇒ Creierul omului de Neanderthal era mai mare decât al nostru;
- ⇒ Plămânul drept primește mai mult aer decât cel stâng;
- ⇒ În anul 2020, bolile mintale vor reprezenta a doua cauză de deces, se arată într-un raport al OMS din cauza poluării, alimentației chimizate și mutațiilor genetice la plante.

Sibiul și împrejurimile lui

In inima Transilvaniei se găsește unul dintre centrele coloniștilor sași stabiliți în zonă, Sibiul, cel mai important oraș. Acesta, în perioada anilor 1692-1791 și a anilor 1849-1865 a fost capitala Transilvaniei, iar în ultimii ani a cunoscut o renaștere economică și culturală. În decursul anilor a avut diverse denumiri. Între anii 1192-1196 s-a numit Prepositus Cibiniensis, în 1211 Praepositus Scibiniensis, apoi în 1223 vila Hermannii, mai târziu, în 1366, se regăsește sub denumirea germană Hermannstadt, iar în 1482 devine Sibiu, și așa îi rămâne numele. Sibiul a fost și este unul dintre cele mai reprezentative orașe din România, aici există cel mai important centru al minorităților germane, precum, și alte minorități ca maghiari, țigani, sloveni și ucrainieni. În anul 1968, Sibiul vechi nu a fost deteriorat foarte mult de perioada comunistă deoarece era reședința județului.

În prezent, Sibiul reprezintă un important centru turistic și cultural care atrage prin farmecul său aparte, prin tradiția conservată atât de bine. Când ajungi în Sibiu, poți vizita Biserica Ursulinelor, întemeiată în secolul al XV-lea de către

călugării dominicani. Până să ajungi în Piața Mare, nu uita să treci pe Strada Șelarilor, unde te vei simți ca într-o altă lume. De asemenea, nu uita să vizitezi Biserica Franciscană cu impresionantul altar în stil baroc, principala clădire de pe această stradă. Ajungând în Piața Mare, poți vizita Turnul Sfatului (1588), Catedrala Româno-Catolică (1726-1733) și faimosul muzeu în stil baroc Brukenthal, fondat între anii 1778-1788, fiind primul muzeu din România. Continuându-ți drumul, ajungi în Piața Mică, unde vezi o varietate de case medievale și de asemenea, poți vizita Muzeul Farmaceutic, Muzeul de Etnografie Univesală Franz Binder. Podul Culcat înălțat în anul 1859 în locul podului de lemn este numit Podul Mincinoșilor, deoarece aici își expuneau boarfele coferițele, iar iubiții le

jurau dragoste "eternă". Este primul pod din fontă din România, fiind decorat cu rozete și cu câte un brâu de elemente înscrise în cercuri. Cercurile sunt decorate cu stema Sibiului pe latura sudică, iar pe cea nordică inscripția "FRIEDRICHS/HUTTE". Piedestalele de la capătul podului sunt realizate din piatră și susțin corpuri de iluminat din fontă turnată. În apropierea podului poți descoperi Biserica Evanghelică (1300-1520).

Dacă tot ai ajuns în Sibiu, este păcat să nu vizitezi Muzeul Național Brukenthal, deschis oficial în anul 1817 și care se află în Palatul Brukenthal, construit de baronul Samuel von Brukenthal între anii 1778-1788. Palatul Brukenthal, a fost înălțat în etape, cu scopul de a fi reședință oficială a baronului von Brukenthal și în același timp deservind ca se-

Piața Mare

diu al colecțiilor sale. Palatul păstrează saloanele în stil baroc cu spații de recepție și serate muzicale, tapetul este de mătase roșie și cel de hârtie este pictat în stil oriental, sobele sunt în stil rococo și neoclasic, candelabrele sunt din sticlă de Murano, iar piesele de mobilier sunt din secolul al XVIII-lea în stil transilvănean.

Catedrala Evanghelică nu trebuie ratată, fiind una dintre cele mai impresionante clădiri gotice, fiind renovată în anul 1520 pe structura vechii bazilici romanice din secolul al XII-lea. Construcția este în stil gotic, corul catedralei este la balcon, iar orga în stil baroc este realizată de un meșter slovac în anul 1671, are hramul Sf. Maria.

Ce puteți vizita în împrejurimile Sibiului:

- **Casele din Cisnădioara** construite după anul 1800 în stil gotic, specific sașilor. La Cisnădioara se găsește biserica fortificată care a fost construită din piatră, fiind una dintre cele mai vechi și mai reprezentative monumente ale stilului romanic din Transilvania. Aceasta a fost construită între anii 1162-1223 și formată din nava centrală, două nave laterale, cor, absida centrală și două abside laterale.
- **Rezervația Naturală Arpășel** care se întinde pe o su-

prafă de 736 de ha și cuprinde etajul alpin, subalpin și montan superior. Vegetația din această zonă este formată din păduri de amestec, molidișuri, afin, jnepenișuri, ferigi, iarbă roșioară, salcii pitice, piciorul cocoșului, degetarul, omag și pais.

- **Pârțiile de schi din Păltiniș.** Arena Platoș este compusă din două pârții, de dificultate ușoară și medie, aceasta are o lungime de 520 de m; Pârția Panorama Sibiului și Poiana Poplăcii au o lungime de 600 de m; Pârția Arena are o lungime de 240 de m; Pârția Soarelui are o lungime de 640 de m. Toate aceste pârții au telescaun, teleschi, nocturnă, tunuri de zăpadă, centre de închirieri, școală de schi, parcare. Stațiunea este situată la altitudinea de 1.450 de m, aceasta oferind sporturilor de iarnă multe pârții de schi de diferite dificultăți.
- **Lacul Fără Fund din Ocna Sibiului.** S-a format în anul 1775 prin prăbușirea tavanului Salinei Francisc formând lacul în craterul său. Acesta are un diametru de 40-50 de m cu o adâncime de 33-34 de m și o formă

Catedrala ortodoxă

Pârția din Păltiniș

și ovală.

- **Biserica fortificată din Copșa Mare.** Aici se poate descoperi un patrimoniu arhitectural săsesc bine conservat, construcția a fost făcută la începutul secolului al XVI-lea. La începutul secolului al XIV-lea slujbele erau oficiate într-o bazilică gotică cu trei nave.
- **Mănăstirea Cârțișoara "Sfinții Apostoli Petru și Pavel".** Este atestată în jurul anilor 1400, în vremea domniei lui Mircea cel Bătrân (1386-1418), ocrotitorul credinței ortodoxe. Aceasta a renăscut în secolul al XVIII-lea, după ce a fost distrusă de soldații generalului austriac Bukov.

**Economist
Irina ANDREI**

- Un smochin sălbatic din Echo Caves, Africa de Sud are rădăcini ce ajung la 122 de m, aceasta fiind cea mai mare adâncime la care au ajuns rădăcinile unui copac.
- Cel mai bătrân arbore recunoscut este denumit Eternal God - "Zeul Etern" - și se află în Prairie Creek Redwoods State Park din California. Se crede că acest copac are 12.000 de ani, deși unii consideră că ar avea doar 7000 de ani. Chiar și așa, rămâne cel mai bătrân copac din lume.
- Spre sfârșitul secolului al XVIII-lea, un castan european, cunoscut ca și Copacul celor 100 de cai de pe Muntele Etna din Sicilia (Italia) avea o circumferință de 58 de m. De atunci, s-a separat în trei părți.
- Aspirina a provenit, inițial, din scoarța unui tip de salcie.
- Cel mai masiv copac din lume a fost, până în 1905, Lindsey Creek, fiind doborât în acel an de o furtună. Aceasta avea un volum minim al trunchiului de 90.000 de metri cubi și masă minimă totală de 3630 de tone. Locul i-a fost luat de "Generalul Sherman", o sequoia uriașă din Parcul Național de Sequoia din California, care are o înălțime de 84 de m și o circumferință de 31 de m.
- Cel mai înalt arbore în viață este un Coast Redwood cunoscut ca și "Copacul Mendocino" din Rezervația Montgomery, California. Acest copac are peste 1000 de ani, peste 111 de m înălțime și continuă să crească.
- Un cedru alb, situat în zona Great Lakes din Canada, a crescut mai puțin de 4 inci în cei 155 de ani ai săi.
- Cel mai periculos copac este Machineelul de pe coasta Caraibelor și Florida Everglade, fiind o specie ce secretă o sevă extrem de otrăvitoare și acidă. La contactul cu pielea, seva produce o erupție severă (bășici). În cazul contactului cu ochii, e posibilă orbirea, iar consumul fructelor cauzează erupții cutanate și dureri severe. Încă din secolul al XVI-lea exploratorii spanioli care au ajuns în Americi cunoșteau "proprietățile" copacului.
- Chinina, tratamentul împotriva malariei, provine din scoarța copacilor Cinchona.
- Pierderea zilnică netă de păduri este de 20.000 de hectare, o suprafață dublă față de dimensiunile Parisului. Anual, pierderile ajung la 7.3 milioane de hectare.
- Pentru a compensa pierderea de copaci din ultimul deceniu ar trebui să plantăm 130 de milioane de hectare (sau 1.3 milioane de km patrati), o suprafață egală cu cea a Peru.
- Acoperirea a 130 de milioane de hectare ar presupune plantarea a aproximativ 14 miliarde de copaci pe an, timp de 10 ani. Aceasta ar însemna că fiecare persoană să planteze și să îngrijească doi copaci în fiecare an.
- Tăierea unui brad durează un minut, dar ca să ajungă la maturitate, bradului îi sunt necesari 60-80 de ani.
- La plantarea unui hectar de pădure se folosesc 8.000 de puieți, iar până la vârsta de exploatare mai rămân doar 600 de exemplare.
- Un hectar de pădure de conifere captează anual 50 tone de dioxid de carbon și eliberează, în același timp, 25-30 de tone de oxigen.
- Vara, un singur hectar de pădure „înghite” o cantitate de dioxid de carbon egală cu cea eliminată în același timp de 200 de persoane.
- Un fag înalt de 25 de metri, cu diametrul coroanei de 15 metri produce într-o singură oră necesarul de oxigen al unui om pentru trei zile (adică 1,7 de kilograme de oxigen).

Răspundem întrebărilor dumneavoastră

I. Elemente de noutate cu privire la sistemul public de pensii

1. Începând cu 1 ianuarie 2014, valoarea punctului de pensie a crescut cu 3,76%, conform legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014, respectiv de la 762,1 lei cât a fost anul trecut la 790,7 lei.
2. La data de 02.01.2014 a intrat în vigoare Legea nr. 380/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, prin care a fost modificat art. 55 alin. 1)

Astfel, pentru fiecare an de muncă lucrat în condiții speciale (dar nu mai puțin de șase ani) se acordă o reducere de șase luni la vârsta de pensionare.

De exemplu, o persoană care a lucrat șase ani în grupa de muncă I (anterior datei de 01.04.2001) se poate pensiona cu trei ani mai devreme decât prevede legea în vigoare, cu excepția celor realizate în activitățile care conform prevederilor art. 30 alin (1), sunt încadrate în condiții speciale.

3. O altă modificare se referă la aplicarea indicelui de corecție la punctajul de pensie prevăzut de lege.

Această modificare ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011 — 22 ianuarie 2013 inclusiv, indicele de corecție care se aplică punctajelor anuale determinate conform prevederilor art. 95 din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, este:

- a) 1,12 în situația persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011—31 decembrie 2011 inclusiv;
- b) 1,17 în situația persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2012—31 decembrie 2012 inclusiv;
- c) 1,17 în situația persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2013—22 ianuarie 2013 inclusiv;

În situația descrisă mai sus, indicele de corecție se aplică asupra punctajului mediu anual cu-

venit sau aflat în plată la data înscrierii inițiale la pensie.

Drepturile de pensie, rezultate în urma aplicării indicilor de corecție, se cuvin începând cu data de 7 noiembrie 2013.

În situația pensionarilor aflați în plată, ale căror drepturi de pensie s-au deschis începând cu data de 01.01.2011, acordarea noilor indici de corecție se efectuează în mod automat, în sistem centralizat.

În anul 2014, indicele de corecție este de 1,07. Quantumul ajutorului de deces pentru anul 2014 este de:

- a) **2.298 lei** în cazul decesului asiguratului sau pensionarului;
- b) **1.149 lei** în cazul decesului unui membru de familie al asiguratului sau pensionarului.

Quantumul indemnizației pentru însoțitor pentru pensionarii de invaliditate încadrați în gradul I de invaliditate este în cuantum egal cu 80% din valoarea unui punct de pensie, respectiv 633 lei.

II. Cu privire la acordarea biletelor de tratament în anul 2014

În cursul anului 2013 au fost distribuite un număr de 19.770 de bilete de tratament balnear, din care 3.156 au fost eliberate în mod gratuit persoanelor care sunt beneficiare ale unor legi speciale (Legea nr. 44/1994, Decret Lege nr. 118/1990, Legea nr. 448/2006 etc.).

În **anul 2014**, durata sejurului va fi de **16 zile**, în loc de 18 zile, conform hotărârii de guvern care reglementează eliberarea biletelor de tratament, din care 12 zile de tratament.

Stabilirea contribuției pentru pensionari se face, ca și în 2013, avându-se în vedere atât veniturile brute din pensie, cât și cele din salarii (unde este cazul).

Începând cu data de 06.01.2014 se înregistrează cererile pentru biletele de tratament balnear aferente anului 2014.

Informațiile au fost puse la dispoziție în ședința Comitetului Consultativ de Dialog Civic pentru problemele persoanelor vârstnice București.

OsteoZONE

Formula oaselor puternice

Calciul contribuie la mineralizarea și menținerea densității tesutului osos.

Magneziul susține activitatea mușchilor – inclusiv a mușchiului inimii.

Zincul menține integritatea oaselor, susține sistemul imunitar, sprijină activitatea intelectuală și are un rol important pentru o vedere bună.

“Viața însăși este magie, iar dacă nu crezi asta, măcar încearcă să o trăiești ca pe ceva magic”

Albert Einstein

ÎNFRÂNGE DUREREA LA TINE ACASĂ!

**APARAT LASER CONTRA DURERILOR
OSTEO-ARTICULARE**
(coloană, umăr, șold, cot, degete, genunchi)

- 3 programe de tratament
- Atenuază ridurile
- Fără medicamente
- Fără efecte adverse
- Utilizare sigură pentru toată familia
- Produs medical certificat CE și FDA
- Livrat cu manualul în limba română
- Tratament neinvaziv
- Garanție: 2 ani

WWW.HANDY-CURE.RO

SUPORT MEDICAL: 0723.241.444

COMENZI: 0748.222.063 0748.222.064

DE ASTĂZI, membrii Federației Naționale “OMENIA”
pot beneficia pentru cumpărarea aparatului Handy-Cure de:

- REDUCERI 5%
- CREDIT RAPID

4 Tehnologii într-un singur aparat:

- Laser
- Infraroșu
- Lumină roșie
- Magneți permanenți

E-mail: fn.omenia@yahoo.com
E-mail: secretariat@fn-omenia.ro
Website: www.fn-omenia.ro
Tel/fax: 021-423.17.49; 021-456.36.99;
Mobil: 0752.001.404; 0752.001.406

ISSN — 2065 — 9989
Tipărit la S.C. DOROTEA PRODCOM S.R.L.
Tipografie Tel. 0744.536.449
E-mail: dorotea_print@yahoo.com
Mobil: 0752.001.404; 0752.001.406